Europska komisija

Vodič za korisnike o definiciji malih i srednjih poduzeća

Unutarnje tržište, industrija, poduzetništvo i MSP-ovi

IZJAVA O OGRANIČENJU ODGOVORNOSTI

Ovaj vodič za korisnike o malim i srednjim poduzećima (MSP) sadržava opće smjernice za poduzetnike i ostale dionike o primjeni definicije MSP-ova. On nema pravnu snagu i nije ni na koji način obvezujući za Komisiju. Preporuka Komisije 2003/361/EZ objavljena u *Službenom listu Europske unije* L 124, str. 36., od 20. svibnja 2003. jedina je vjerodostojna osnova za utvrđivanje uvjeta koje poduzeće mora ispunjavati kako bi se smatralo MSP-om.

Ovaj vodič sadržava:

- → pojedinosti i objašnjenja o definiciji MSP-ova, na snazi od 1. siječnja 2005.;
- → predložak obrasca izjave koji pojedina trgovačka društva moraju ispuniti kad podnose zahtjeve za programe potpore MSP-ovima u cilju utvrđivanja njihova statusa MSP-a.

© Slika na naslovnici: Gettyimages
© Slike: Thinkstock

Europe Direct je usluga koja vam omogućuje pronaći odgovore na pitanja o Europskoj uniji

Besplatni telefonski broj (*):
00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Informacije su besplatne, kao i većina poziva (premda neke mreže, javne govornice ili hoteli mogu naplaćivati pozive).

Više informacija o Europskoj uniji dostupno je na internetu (http://europa.eu).

Luxembourg: Ured za publikacije Europske unije, 2015.

Print ISBN 978-92-79-45325-0 doi:10.2873/928650 ET-01-15-040-HR-C
PDF ISBN 978-92-79-45340-3 doi:10.2873/74812 ET-01-15-040-HR-N

© Europska unija, 2015.

Umnožavanje je dopušteno uz uvjet navođenja izvora.

SADRŽAJ

Uvod . . . 3

Zašto nam je potrebna definicija MSP-ova na europskoj razini . . . 4

Ciljevi ovog vodiča . . . 6

Primjena definicije MSP-ova . . . 7

Pregled postupka prepoznavanja MSP-ova . . . 8

1. korak Jesam li ja poduzeće? (članak 1.) . . . 9

2. korak Koje kriterije treba provjeriti i koji su pragovi? (članak 2.) . . . 10

3. korak Što je obuhvaćeno tim kriterijima? . . . 12

Kriterij 1.: Broj zaposlenika (članak 5.) . . . 12

Kriteriji 2. i 3.: Godišnji promet i ukupna bilanca (članak 4.) . . . 13

4. korak Kako izračunati te podatke? . . . 15

Jesam li ja neovisno poduzeće? (članak 3. stavak 1.) . . . 16

Jesam li ja partnersko poduzeće? (članak 3. stavak 2.) . . . 18

Jesam li ja povezano poduzeće? (članak 3. stavak 3.) . . . 21

Zaključak . . . 24

Primjeri . . . 25

Pozadina postojeće definicije MSP-ova i Vodiča za korisnike . . . 31

Pojmovnik . . . 33

Prilozi . . . 37

Tekst preporuke . . . 38

Obrazac izjave . . . 44

UVOD

„Kategorijom mikro, malih i srednjih poduzeća (MSP) obuhvaćaju se poduzeća koja imaju manje od 250 zaposlenih i čiji godišnji promet ne premašuje 50 milijuna EURA i/ili čija ukupna godišnja bilanca ne premašuje 43 milijuna EUR."

Izvadak iz članka 2. Priloga Uredbi 2003/361/EZ

„Devet od svakih 10 poduzeća su MSP-ovi, a 2 od svaka 3 radna mjesta su u MSP-ovima."

Novi poticaj za zapošljavanje, rast i ulaganja prvi je prioritet Komisije predsjednika Junckera

„Zapošljavanje, rast i ulaganja vratit će se u Europu samo ako uspostavimo primjereno regulatorno okruženje te promičemo poduzetničku klimu i otvaranje novih radnih mjesta. Ne smijemo kočiti inovacije i konkurentnost pretjerano preskriptivnim i detaljnim propisima, osobito kad je riječ o malim i srednjim poduzetnicima (MSP). MSP-ovi su temelj našega gospodarstva; u njima je otvoreno više od 85 % novih radnih mjesta u Europi, a mi ih moramo osloboditi tereta prekomjernih propisa."

Jean-Claude Juncker
Predsjednik Europske komisije

MSP-ovi: pokretači europskoga gospodarstva

Mikro, mala i srednja poduzeća (MSP) pokretači su europskoga gospodarstva. Ona stvaraju nova radna mjesta, potiču gospodarski rast te osiguravaju društvenu stabilnost. Tijekom 2013. u više od 21 milijun MSP-ova bilo je zaposleno 88,8 milijuna radnih mjesta diljem EU-a. Devet od svakih deset poduzeća su MSP-ovi, a dva od svaka tri radna mjesta su u MSP-ovima. MSP-ovi također potiču poduzetnički duh i inovacije diljem EU-a i stoga su od ključne važnosti za poticanje konkurentnosti i zapošljavanja.

S obzirom na njihovu važnost za europsko gospodarstvo, MSP-ovi su u žarištu politike EU-a. Cilj je Europske komisije poticati poduzetništvo i poboljšati poduzetničku klimu za MSP-ove omogućujući im tako da ostvare svoj puni potencijal u današnjemu globalnom gospodarstvu.

Kako prepoznati prave MSP-ove

MSP-ovi su različitih oblika i veličina. Međutim, u današnjemu složenom poslovnom okruženju oni mogu stvarati tijesne financijske, operativne ili upravljačke odnose s drugim poduzećima. Zbog tih odnosa često je teško jasno razlikovati MSP-ove od većih poduzeća. Definicija MSP-ova praktični je alat čija je svrha pomoći MSP-ovima da se prepoznaju kao takvi kako bi mogli primiti punu potporu EU-a i njihovih država članica.

ZAŠTO NAM JE POTREBNA DEFINICIJA MSP-ova NA EUROPSKOJ RAZINI

Jedan je od glavnih ciljeva Preporuke o MSP-ovima osigurati da se sredstva iz namjenskih mjera potpore dodjeljuju samo onim poduzećima kojima su stvarno potrebna. Definicija MSP-ova stoga se primjenjuje na sve politike, programe i mjere za MSP-ove koje Europska komisija razvija i kojima upravlja. Ona se primjenjuje i na one vrste državnih potpora za koje ne postoje primjenjive *ad hoc* smjernice([1]). Međutim, nije tako jednostavno odlučiti je li poduzeće MSP ili ne.

([1]) Sva pravila o državnim potporama ne temelje se na strogom tumačenju definicije MSP-ova. Neka se izravno temelje na njoj, a za neka druga se definicija MSP-ova primjenjuje samo djelomično i postoje posebne smjernice koje se primjenjuju u određenim slučajevima. Stoga je uvijek nužno pomnjivo provjeriti odgovarajuću pravnu osnovu ako poduzeće primi državnu potporu.

Kakve potpore za MSP-ove postoje u EU-u?

Pregled glavnih mogućnosti financiranja europskih MSP-ova dostupan je na:

http://europa.eu/!RT38Ny

Veličina nije najvažnija

Kada se utvrđuje je li poduzeće MSP, njegova veličina (zaposlenici, promet i ukupna bilanca) nije jedini čimbenik koji treba uzeti u obzir. Štoviše, poduzeće može u tom pogledu biti malo, ali ako ima pristup znatnim dodatnim resursima (npr. zato što je u vlasništvu većeg poduzeća, s njime je povezano ili u partnerskom odnosu), možda ne ispunjava uvjete za status MSP-a. U slučaju poduzeća sa složenijom strukturom može biti potrebna posebna analiza za svaki pojedini slučaj kako bi se osiguralo da se MSP-ovima smatraju samo ona poduzeća koja su u „duhu" Preporuke o MSP-ovima.

„Ako poduzeće ima pristup znatnim dodatnim resursima, možda nema pravo na status MSP-a."

MSP-ovi u odnosu na ostala poduzeća: glavni kriteriji

Veličina	**i**	**resursi**
• Zaposlenici		• Vlasništvo
• Promet		• Partnerstva
• Ukupna bilanca		• Veze

Pomoć u izbjegavanju narušavanja tržišnog natjecanja

Na jedinstvenom tržištu bez unutarnjih granica i u poslovnom okruženju koje je sve više globalno, vrlo je važno temeljiti mjere kojima se podupiru MSP-ovi na zajedničkoj definiciji. Nepostojanje zajedničke definicije moglo bi dovesti do nejednake primjene politika i narušavanja tržišnog natjecanja u državama članicama. Na primjer, određeno poduzeće u jednoj državi članici može ispunjavati uvjete za potporu, dok poduzeće iste veličine i strukture u drugoj državi članici možda neće ispunjavati takve uvjete. Zajedničkom definicijom pridonosi se poboljšanju dosljednosti i učinkovitosti politike za MSP-ove diljem EU-a. Štoviše, to je još potrebnije s obzirom na intenzivno međudjelovanje između nacionalnih mjera i mjera EU-a čija je svrha pomoći MSP-ovima u područjima kao što su regionalni razvoj i financiranje istraživanja.

„MSP-ovima je potrebna pomoć koja drugim poduzećima ne treba."

Jedinstveni skup problema

Važno je utvrditi i koja su poduzeća pravi MSP-ovi jer je MSP-ovima potrebna pomoć koja drugim poduzećima ne treba. Za razliku od drugih poduzeća, MSP-ovi se suočavaju s jedinstvenim nizom problema:

- **neuspjeh tržišta u pružanju usluga:** pravi MSP-ovi često se suočavaju s tržišnim neuspjesima što čini okruženje u kojem rade i natječu se s drugim zahtjevnijim sudionicima. Tržišni neuspjesi mogu nastati u područjima kao što su financije (posebno poduzetnički kapital), istraživanje, inovacije ili propisi u području zaštite okoliša. MSP-ovi mogu naići na poteškoće u pristupu financijskim sredstvima i/ili ulaganjima u istraživanje i inovacije ili im mogu nedostajati resursi za usklađivanje s propisima u području zaštite okoliša;
- **strukturne prepreke:** MSP-ovi često moraju prevladati strukturne prepreke kao što je manjak upravljačkih i tehničkih vještina, krutost tržišta rada i ograničeno znanje o prilikama za međunarodno širenje.

S obzirom na relativno ograničena financijska sredstva, važno je zadržati prednosti programa potpora za prave MSP-ove. Zbog toga definicija sadržava nekoliko mjera kojima se onemogućuje zaobilaženje pravila. Pojednostavnjena struktura ovog vodiča ne bi se trebala upotrebljavati kao opravdanje za stvaranje umjetnih korporativnih struktura u cilju zaobilaženja definicije.

Države članice mogu dobrovoljno primjenjivati definiciju, ali Komisija, Europska investicijska banka (EIB) i Europski investicijski fond (EIF) pozivaju ih da ju primjenjuju što je više moguće.

CILJEVI OVOG VODIČA

Informacije sadržane u ovom vodiču namijenjene su, prije svega, dvjema vrstama čitatelja:

- **poduzetnicima:** poduzetnicima koji upravljaju mikro, malim i srednjim poduzećima i koji žele podnijeti zahtjev za bespovratna sredstva ili zajmove namijenjene MSP-ovima. Te bi poduzetnike moglo zanimati i zadovoljavaju li kriterije za primjenu određenih zakonodavnih odredbi ili smanjenih naknada za MSP-ove;
- **državnim službenicima:** europskim, nacionalnim, regionalnim i lokalnim državnim službenicima koji izrađuju različite programe i upravljaju njima, obrađuju zahtjeve i provjeravaju ispunjavaju li poduzeća uvjete prihvatljivosti za potporu.

U vodiču je objašnjeno **korak po korak kako utvrditi može li se poduzeće smatrati MSP-om.** On sadržava i **pojmovnik** s pojmovima koji se upotrebljavaju u definiciji ili njezinoj primjenu u praksi te **predložak obrasca za samoprocjenu**. Obrazac sadržava pregled podataka koje poduzeće mora dostaviti kada podnosi zahtjev za potporu za MSP-ove, a administrativni odjeli mogu ga upotrijebiti za utvrđivanje statusa MSP-a. Budući da je uporaba tog obrasca dobrovoljna, uprave država članica mogu prilagoditi njegov sadržaj za uobičajenu uporabu na nacionalnoj razini.

Registracija poduzeća kao MSP-a: više ulaznih točaka

Ne postoji jedinstvena ulazna točka za registraciju poduzeća kao MSP-a. Postoje različiti postupci registracije ovisno o programu financiranja i upravljačkom tijelu (europsko, nacionalno, regionalno) kojemu se podnosi zahtjev. Nastoji se u što većoj mjeri uvesti internetska registracija.

Na internetskoj stranici „Vaša Europa" dostupne su informacije o programima financiranja na kojima možete naći, kada je to primjenjivo i dostupno, podatke o odgovarajućim uredima za registraciju

http://europa.eu/youreurope/business/funding-grants/eu-programmes/index_hr.htm

Jedan primjer je Registar korisnika na portalu sudionika u programu Obzor 2020.

http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/organisations/register.html

Potrebna vam je dodatna pomoć?

Na internetskoj stranici o definiciji MSP-ova postoji odjeljak s najčešćim pitanjima koji se redovito ažurira. S iste stranice mogu se preuzeti inačice ovog vodiča na svim dostupnim jezicima.

MSP-ovi mogu poslati sva pitanja o toj temi i na sljedeću adresu e-pošte:

GROW-SME-DEFINITION@ec.europa.eu

PRIMJENA DEFINICIJE MSP-ova

Prosječno europsko poduzeće zapošljava najviše šest zaposlenika i smatralo bi se MSP-om, ne razmatrajući pojedinosti njegove situacije. Međutim, definicijom koja se ovdje primjenjuje uzimaju se u obzir mogući odnosi s drugim poduzećima. U određenim se slučajevima zbog tih odnosa poduzeće ne može smatrati MSP-om, posebno ako se njima stvaraju znatne vlasničke veze ili se osigurava pristup dodatnim financijskim ili drugim resursima.

Tri kategorije MSP-ova

Definicijom MSP-ova razlikuju se tri različite kategorije poduzeća. Svaka kategorija odgovara vrsti odnosa koji može postojati među poduzećima. Ta je razlika važna za stvaranje jasne slike o gospodarskoj situaciji poduzeća te kako bi se isključila poduzeća koja nisu pravi MSP-ovi.

Kategorije su sljedeće:

- **neovisno poduzeće:** ako je poduzeće potpuno neovisno ili je stranka u jednom ili više manjinskih partnerstava (svako manje od 25 %) s drugim poduzećima (vidjeti stranicu 16.: „Jesam li ja neovisno poduzeće?");
- **partnersko poduzeće:** ako udjeli u drugim poduzećima iznose najmanje 25 %, ali ne više od 50 %, smatra se da je riječ o odnosu među partnerskim poduzećima (vidjeti stranicu 18.: „Jesam li ja partnersko poduzeće?");
- **povezano poduzeće:** ako udjeli u drugim poduzećima premašuju prag od 50 %, ta se poduzeća smatraju povezanim poduzećima (vidjeti stranicu 21.: „Jesam li ja povezano poduzeće?").

Nadzor

Važan pojam u definiciji MSP-ova jest pojam nadzora – pravnoga i stvarnog nadzora. Nadzorom se utvrđuje smatra li se poduzeće partnerom ili povezanim poduzećem. Ne procjenjuju se samo kapital ili dionice nego i nadzor koju jedno poduzeće ima nad drugim.

Izračun MSP-a

Ovisno o kategoriji kojoj pripada, poduzeće će pri izračunu MSP-a možda morati obuhvatiti podatke jednog ili više poduzeća. Na temelju rezultata izračuna poduzeće će moći provjeriti zadovoljava li uvjet o broju zaposlenika i najmanje jedan financijski prag određen definicijom (vidjeti stranicu 10.: „Koje kriterije treba provjeriti i koji su pragovi?" i stranicu 15.: „Kako izračunati te podatke?"). Poduzeća koja premašuju te pragove ne smatraju se MSP-ovima.

Nekim korisnim primjerima navedenima od stranice 25. nadalje objašnjavaju se mogući odnosi među poduzećima i mjera u kojoj se oni moraju uzeti u obzir u izračunu MSP-a.

PREGLED POSTUPKA PREPOZNAVANJA MSP-ova

Postupak kojim se utvrđuje je li poduzeće MSP sastoji se od četiri koraka:

1. korak: Jesam li ja poduzeće?

Prvi je korak koji MSP mora ispuniti taj da se smatra poduzećem.

2. korak: Koje kriterije treba provjeriti i koji su pragovi?

Drugi je korak utvrđivanje kriterija i pragova koji će se primjenjivati.

3. korak: Što obuhvaćaju ti kriteriji?

Treći je korak tumačenje značenja raznih kriterija i njihova ispravna primjena.

4. korak: Kako izračunati te podatke?

Četvrti je korak utvrđivanje podataka koje treba uzeti u obzir i ocijeniti u odnosu na pragove te u kojoj količini ili omjerima. U tu svrhu poduzeće najprije mora utvrditi je li ono **neovisno** poduzeće, **partnersko** poduzeće ili **povezano** poduzeće.

Što je obuhvaćeno tim kriterijima? 3. korak

Kriterij 1.: Broj zaposlenika (članak 5.)

Broj zaposlenika obvezni je kriterij kada se utvrđuje može li se poduzeće smatrati MSP-om i, ako može, kojoj kategoriji MSP-ova pripada. Ako poduzeće ne zadovoljava taj kriterij, ne može se smatrati MSP-om.

Tko je obuhvaćen brojem zaposlenika

Kriterijem broja zaposlenika obuhvaćeni su zaposlenici s punim radnim vremenom, s pola radnog vremena, privremeno zaposleni i sezonski zaposlenici, a on uključuje sljedeće:

- zaposlenike;
- osobe koje rade u poduzeću u koje su upućene na rad i smatraju se zaposlenicima u skladu s nacionalnim pravom (tim mogu biti obuhvaćeni i privremeno zaposleni zaposlenici ili zaposlenici zaposleni na određeno vrijeme (tzv. „interim" zaposlenici));
- vlasnike-direktore;
- partnere koji se bave redovitom djelatnošću u poduzeću i stječu financijsku korist od poduzeća.

Tko nije obuhvaćen brojem zaposlenika

- pripravnici ili studenti koji se strukovno obrazuju i imaju ugovore o pripravništvu ili strukovnom obrazovanju;
- zaposlenici na rodiljnom ili roditeljskom dopustu.

Koja je definicija „zaposlenika"?

Primjenjuje se nacionalno radno pravo. Ono se razlikuje među zemljama, primjerice, za privremene zaposlenike koji rade kao neovisni izvođači ili su na privremenom radu putem agencije za privremeno zapošljavanje. Obratite se svojim nadležnim tijelima kako biste utvrdili kako je u vašem nacionalnom zakonodavstvu definiran pojam „zaposlenika".

Izračun broja zaposlenika

Osnovni broj zaposlenika izražava se u jedinicama godišnjeg rada. Svatko tko je radio puno radno vrijeme u poduzeću, ili u njegovo ime, tijekom cijele referentne godine, računa se kao jedna jedinica. Zaposlenici koji rade na pola radnog vremena, sezonski radnici i oni koji nisu radili cijelu godinu smatraju se dijelom jedne jedinice.

Kriteriji 2. i 3.: Godišnji promet i ukupna bilanca (članak 4.)

Godišnji promet

Godišnji promet utvrđuje se izračunom prihoda poduzeća u predmetnoj godini ostvarenoga prodajom proizvoda i pružanjem usluga u okviru uobičajenih djelatnosti poduzeća, nakon odbitka rabata. Promet ne smije uključivati porez na dodanu vrijednost (PDV) ili ostale neizravne poreze([3]).

([3]) Vidjeti članak 28. Direktive Vijeća 78/660/EEZ od 25. srpnja 1978. na temelju članka 54. stavka 3. točke (g) Ugovora o godišnjim financijskim izvještajima za određene vrste trgovačkih društava (Službeni list L 222, 14.8.1978., str. 11.).

Ukupna godišnja bilanca

Ukupna godišnja bilanca odnosi se na vrijednost glavne imovine trgovačkog društva([4]).

([4]) Više pojedinosti dostupno je u članku 12. stavku 3. Direktive Vijeća 78/660/EEZ od 25. srpnja 1978. na temelju članka 54. stavka 3. točke (g) Ugovora o godišnjim financijskim izvještajima za određene vrste trgovačkih društava (Službeni list L 222, 14.8.1978., str. 11.), poglavlje 2.

Što će se dogoditi ako premašim određeni prag?

Člankom 4. stavkom 2. osiguravaju se stabilnost i sigurnost poduzećima koja su blizu praga i postoji opasnost da će ga privremeno premašiti tijekom iznimno dobre godine i/ili na nestabilnim tržištima. Prema tome, ako poduzeće premaši prag broja zaposlenika ili financijske pragove u referentnoj godini, to neće utjecati na njegovu situaciju i ono će zadržati status MSP-a s kojim je započelo računovodstvenu godinu. Međutim, izgubit će status MSP-a ako premaši pragove tijekom dvaju uzastopnih računovodstvenih razdoblja.

S druge strane, poduzeće može steći status MSP-a ako je prethodno bilo veliko poduzeće, ali je zatim bilo ispod praga tijekom dvaju uzastopnih računovodstvenih razdoblja.

Predmet br.	N (referentna godina) ([5])	N-1	N-2	Status MSP-a
1.	MSP	Nije MSP	Nije MSP	Nije MSP
2.	MSP	MSP	Nije MSP	MSP
3.	MSP	MSP	MSP	MSP
4.	MSP	Nije MSP	MSP	MSP
5.	Nije MSP	MSP	MSP	MSP
6.	Nije MSP	Nije MSP	MSP	Nije MSP
7.	Nije MSP	MSP	Nije MSP	Nije MSP
8.	Nije MSP	Nije MSP	Nije MSP	Nije MSP

([5]) Posljednje odobreno računovodstveno razdoblje.

Svrha je članka 4. stavka 2. definicije MSP-ova osigurati da se poduzeća koja ostvare rast ne kažnjavaju gubitkom statusa MSP-a osim ako premaše relevantni prag tijekom duljega vremenskog razdoblja. U skladu s tom namjerom, članak 4. stavak 2. ne primjenjuje se na poduzeća koja premaše relevantne pragove za MSP-ove zbog promjene vlasništva, nakon spajanja ili kupnje, što se obično ne smatra privremenim i promjenjivim stanjem.

Poduzeća koja su promijenila vlasništvo moraju se procjenjivati na temelju svoje dioničke strukture u trenutku transakcije, a ne u trenutku zaključenja posljednjeg izvješća([6]). Stoga gubitak statusa MSP-a može biti neposredan.

([6]) Vidjeti odjeljak 1.1.3.1. točku 6. podtočku (e) Odluke Komisije 2012/838/EU od 16. prosinca 2012.

Kako izračunati te podatke?

4. korak

Da bi moglo razmotriti i ocijeniti podatke u odnosu na pragove, poduzeće mora najprije utvrditi je li:

- **neovisno** poduzeće (najčešća kategorija);
- **partnersko** poduzeće; ili
- **povezano** poduzeće.

Izračuni za svaku od tih tri vrsta poduzeća različiti su i u konačnici će se na temelju tih izračuna odrediti zadovoljava li poduzeće različite pragove utvrđene u definiciji MSP-ova. Ovisno o situaciji, poduzeće će morati uzeti u obzir:

- samo svoje podatke;
- dio podataka u slučaju partnerskog poduzeća; ili
- sve podatke poduzeća za koje se smatra da je s njim povezano.

U obzir treba uzeti svaki takav odnos koji poduzeće ima s drugim poduzećima (izravni ili neizravni). Nije važno zemljopisno podrijetlo ili područje poslovne djelatnosti tih poduzeća([7]). Primjerima u ovom vodiču prikazano je u kojoj se mjeri moraju uzeti u obzir odnosi.

Imajte na umu da se povezanim poduzećima obično smatraju ona poduzeća koja pripremaju konsolidirana izvješća ili koja su uključena putem potpune konsolidacije u konsolidirana izvješća drugog poduzeća([8]).

([7]) Međutim, ako veza nastane putem fizičkih osoba, odlučujući čimbenik su tržišta na kojima djeluju poduzeća.

([8]) Više informacija o konsolidaciji dostupno je u pojmovniku.

Jesam li ja neovisno poduzeće? (članak 3. stavak 1.)

Definicija

Poduzeće je neovisno ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- → potpuno je neovisno, odnosno, nema udjele u drugim poduzećima; i
- → niti jedno drugo poduzeće u njemu nema udjela;

ili

- → posjeduje manje od 25 % kapitala ili glasačkih prava (ovisno što je više) u jednom ili više drugih poduzeća; i/ili
- → vanjski partneri posjeduju više od 25 % kapitala ili glasačkih prava (ovisno što je više) u poduzeću;

ili

- → nije povezano s drugim poduzećem putem fizičke osobe u smislu članka 3. stavka 3.

Neovisno poduzeće

Nije partner i nije povezano s drugim poduzećem (vidjeti članak 3. stavak 1. str. 35.)

Vidjeti stranice 25., 26. i 29. za primjere neizravnih partnera

Napomena

- Moguće je imati nekoliko ulagača s udjelima manjima od 25 % u poduzeću i ostati neovisno poduzeće pod uvjetom da ti ulagači nisu međusobno povezani kao što je opisano u odjeljku „Jesam li ja povezano poduzeće?" na stranici 21.
- Ako su ulagači povezani, poduzeće se može smatrati partnerom ili povezanim poduzećem, ovisno o njegovoj posebnoj situaciji (vidjeti stranicu 18.: „Jesam li ja partnersko poduzeće" i stranicu 21. „Jesam li ja povezano poduzeće?").

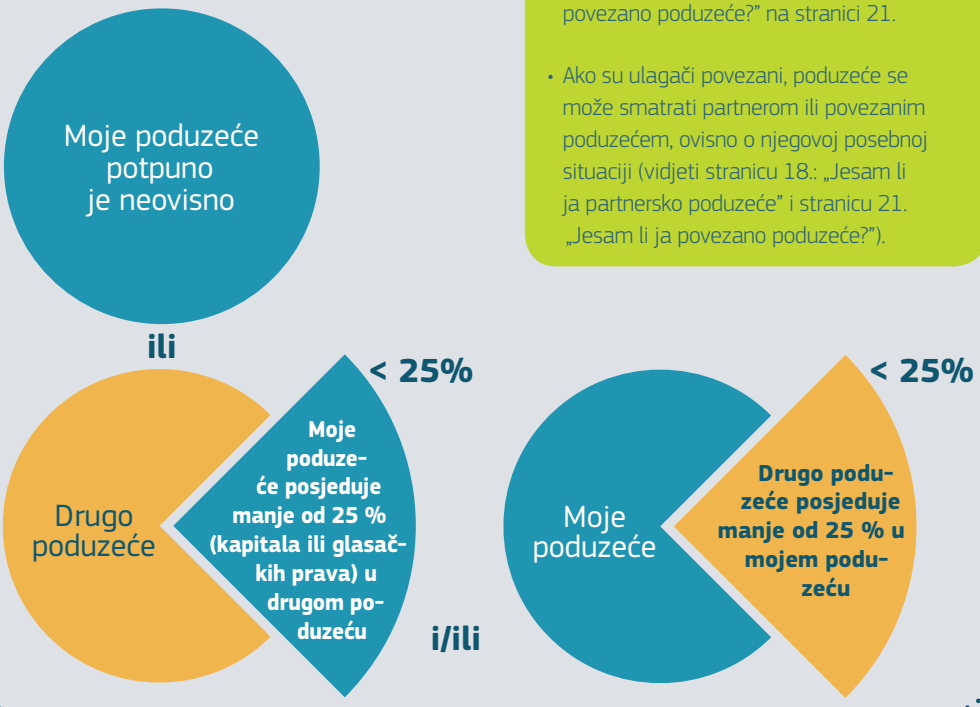

Utvrđivanje podataka koje treba uzeti u obzir (članak 6. stavak 1.)

Neovisno poduzeće provjerava zadovoljava li pragove iz članka 2. definicije samo na temelju broja zaposlenika i financijskih podataka sadržanih u njegovim godišnjim financijskim izvješćima.

Iznimke (članak 3. stavak 2. točke (a) do (d))

Može se smatrati da je poduzeće neovisno i da nema partnerska poduzeća čak i ako je neki od sljedećih vrsta ulagača dosegao ili premašio prag:

- javna investicijska društva, društva poduzetničkog kapitala i poslovni anđeli([9]);
- sveučilišta i neprofitni istraživački centri;
- institucionalni ulagači, uključujući fondove za regionalni razvoj;
- neovisna lokalna tijela s godišnjim proračunom manjim od 10 milijuna eura i s manje od 5 000 stanovnika.

Jedan ili više navedenih ulagača mogu zasebno imati udjel do 50 % u poduzeću, pod uvjetom da nisu povezani, pojedinačno ili zajedno, s predmetnim poduzećem (vidjeti stranicu 21.: „Jesam li ja povezano poduzeće?" za definiciju povezanog poduzeća).

([9]) Vidjeti pojmovnik. Financijsko sudjelovanje poslovnih anđela u istom poduzeću mora biti ispod 1 250 000 eura.

Iznimka

Poduzeće se još uvijek može smatrati neovisnim ako jedna od sljedećih vrsta ulagača posjeduje 25–50 % njegova kapitala ili glasačkih prava

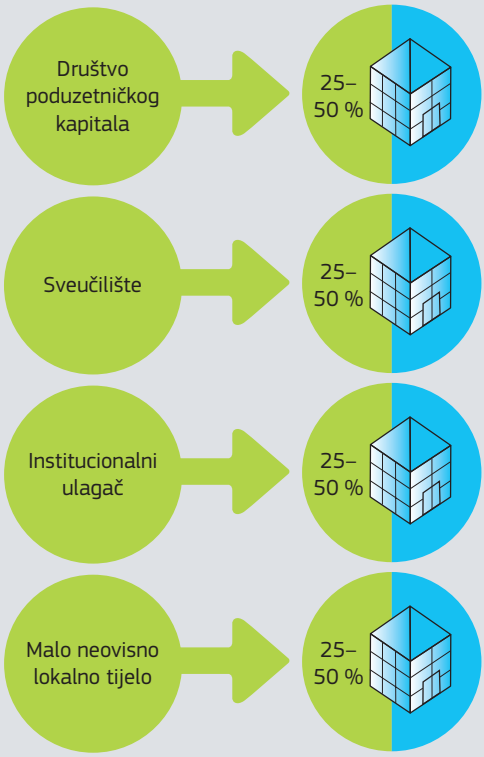

Jesam li ja partnersko poduzeće? (članak 3. stavak 2.)

Ovom vrstom odnosa opisuje se položaj poduzeća koja uspostavljaju određena financijska partnerstva s drugim poduzećima pri čemu jedno ne vrši stvarnu izravnu ili neizravnu kontrolu nad drugim. Partneri su poduzeća koja nisu neovisna ni međusobno povezana poduzeća.

Definicija

Poduzeće je partnersko poduzeće ako ispunjava sljedeće uvjete:

- → poduzeće ima udjel od 25 % ili više kapitala ili glasačkih prava u drugom poduzeću i/ili drugo poduzeće ima udjel koji je jednak ili veći od 25 % u predmetnom poduzeću; i
- → poduzeće nije povezano s drugim poduzećem (vidjeti stranicu 21.: „Jesam li ja povezano poduzeće?"). To znači, među ostalim, da glasačka prava poduzeća u drugom poduzeću (ili obrnuto) ne premašuju 50 %.

Primjeri neizravnih partnera navedeni su na stranici 25.

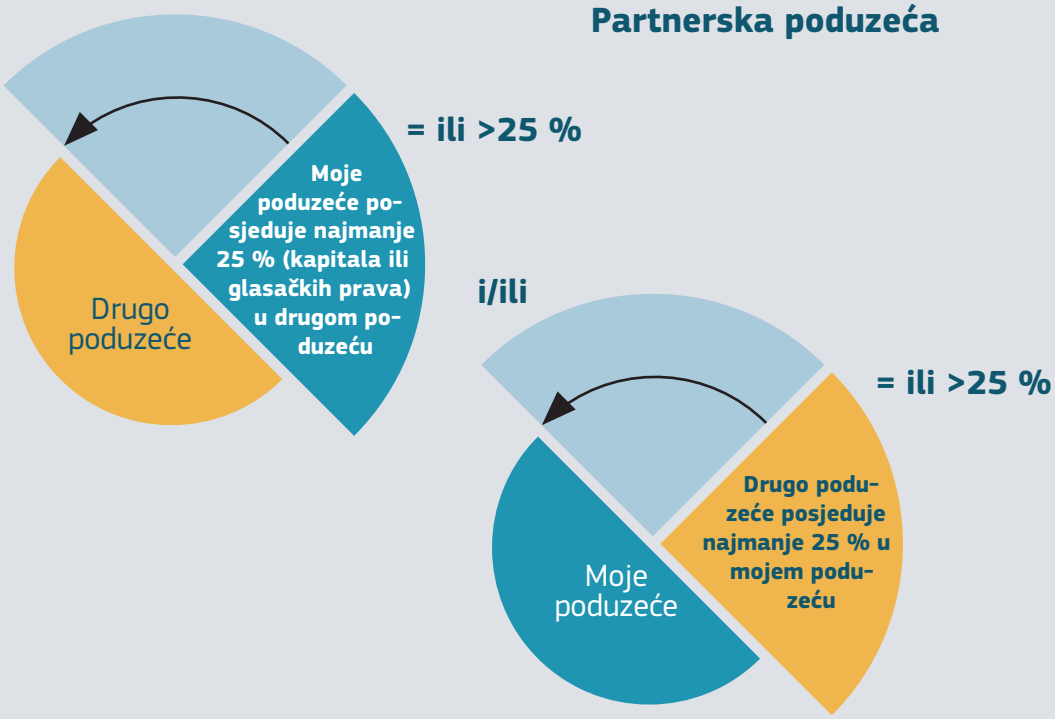

Utvrđivanje podataka koje treba uzeti u obzir (članak 6. stavci 2., 3. i 4.)

U odnosu prema partnerskim poduzećima, predmetno poduzeće mora vlastitim podacima dodati dio broja zaposlenika svog partnera i financijskih podataka kada utvrđuje svoju prihvatljivost za status MSP-a. Tim se dodanim dijelom odražava postotak dionica ili glasačkih prava – ovisno što je više.

Na primjer, ako poduzeće ima 30 %-tni udjel u drugom poduzeću, ono dodaje 30 % broja zaposlenika partnerskih poduzeća, prometa i ukupne bilance svojim podacima. Ako postoji nekoliko partnerskih poduzeća, potrebno je izvršiti isti izračun za svako partnersko poduzeće koje se nalazi iznad ili ispod predmetnog poduzeća.

Nadalje, treba uzeti u obzir razmjerne podatke svakog poduzeća koje je povezano s bilo kojim od ostalih partnera poduzeća. Međutim, neće se uzeti u obzir podaci partnerova partnera (vidjeti primjer 2. na stranici 26.).

Ovisno o pojedinom slučaju možda će biti potrebni dodatni podaci (npr. konsolidacija vlasničkim kapitalom) za utvrđivanje odnosa između poduzeća koje će se ocjenjivati i mogućih partnerskih ili povezanih poduzeća.

Slučaj javnih tijela (članak 3. stavak 4.)

Poduzeće nije MSP u skladu s definicijom ako je 25 % ili više njegova kapitala ili glasačkih prava u izravnom ili neizravnom vlasništvu ili pod zajedničkom ili pojedinačnom kontrolom jednog ili više javnih tijela. Razlog za tu odredbu jest da bi na temelju javnog vlasništva poduzeće moglo imati određene prednosti, posebno financijske, u odnosu na druga poduzeća koja se financiraju privatnim kapitalom. Nadalje, često nije moguće izračunati relevantan broj zaposlenika i financijske podatke javnih tijela.

Tim pravilom nisu obuhvaćene vrste ulagača navedene na stranici 17., kao što su sveučilišta ili neovisna lokalna tijela, koje imaju status javnog tijela u skladu s nacionalnim pravom. Ukupan udjel takvih ulagača u poduzeću može držati najviše 50 % glasačkih prava poduzeća. Iznad praga od 50 % poduzeće se ne može smatrati MSP-om.

Kako izračunati podatke partnerskih poduzeća

(Postoci navedeni u nastavku isključivo su informativne prirode. Više primjera navedeno je na stranicama 25. do 30.)

Moje poduzeće A vlasnik je 33 % poduzeća C i 49 % poduzeća D, a poduzeće B ima udjel od 25 % u mojem poduzeću.

Kako bih izračunao broj svojih zaposlenika i financijske podatke, dodajem odgovarajuće postotke podataka za B, C i D svojim ukupnim podacima.

Moji ukupni podaci = 100 % poduzeća A + 25 % poduzeća B + 33 % poduzeća C + 49 % poduzeća D.

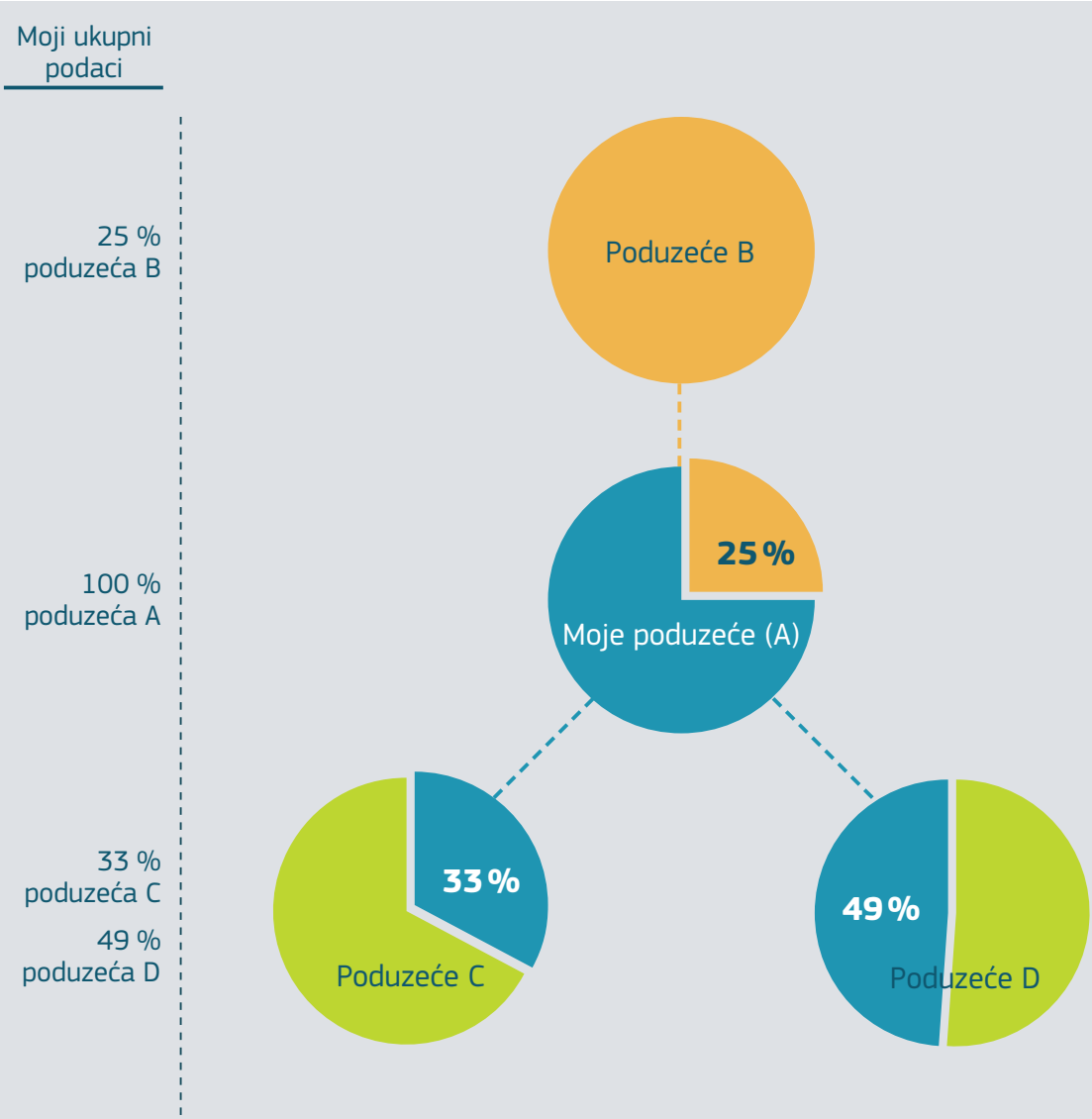

Jesam li ja povezano poduzeće? (članak 3. stavak 3.)

Povezana poduzeća su poduzeća koja čine skupinu na temelju izravne ili neizravne kontrole koju jedno poduzeće ima nad glasačkim pravima drugog poduzeća ili na temelju prava ostvarivanja vladajućeg utjecaja nad poduzećem.

Što je s franšizama?

Dva poduzeća s franšizom ne smatraju se nužno povezanima. To ovisi o uvjetima svakog pojedinog ugovora o franšizi. Međutim, ako se ugovorom o franšizi stvara jedan od četiri navedenih odnosa, poduzeća se smatraju povezanima.

Definicija

Dva ili više poduzeća povezana su ako među njima postoji jedan od ovih odnosa:

- jedno poduzeće ima većinu glasačkih prava dioničara ili članova u drugom poduzeću;
- jedno poduzeće ima pravo imenovati ili smijeniti većinu članova upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela drugog poduzeća;
- jedno poduzeće ima vladajući položaj u odnosu na drugo poduzeće na temelju ugovora sklopljenoga s tim poduzećem ili na temelju odredbe njegova statuta;
- jedno poduzeće ima, na temelju dogovora, isključivu kontrolu nad većinom glasačkih prava dioničara ili članova u tom poduzeću.

Tipičan primjer povezanog poduzeća jest društvo kći koje je u potpunom vlasništvu.

Ako takva vrsta odnosa nastane na temelju vlasništva jednog pojedinca ili više njih (koji djeluju zajednički), uključena poduzeća smatraju se povezanim poduzećima ako posluju na istom tržištu ili susjednim tržištima([10]).

([10]) Više informacija dostupno je u pojmovniku.

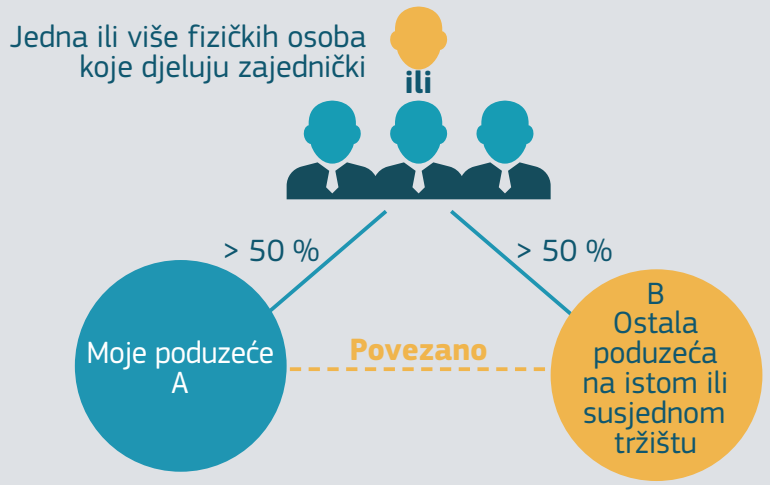

Moji ukupni podaci
= 100 % poduzeća A + 100 % poduzeća B

Utvrđivanje podataka koje treba uzeti u obzir (članak 6. stavci 2., 3. i 4.)

U slučaju povezanih poduzeća, kako bi se moglo utvrditi zadovoljava li poduzeće uvjet broja zaposlenika i jedan od financijskih pragova iz definicije, podacima predmetnog poduzeća mora se dodati 100 % podataka povezanog poduzeća.

U većini država članica takva poduzeća u skladu sa zakonom moraju sastavljati konsolidirana izvješća ili su uključena potpunom konsolidacijom u izvješća drugog poduzeća.

Ako poduzeće ne sastavi konsolidirana izvješća, a poduzeće s kojim je povezano je pak povezano (kao partner ili povezano poduzeće) s drugim poduzećima, predmetno poduzeće mora dodati 100 % podataka svih povezanih poduzeća i razmjerni udjel partnerskih poduzeća.

Kako izračunati podatke povezanih poduzeća

(Postoci navedeni u nastavku isključivo su informativne prirode. Više primjera navedeno je na stranicama 25. do 30.).

Moje poduzeće A vlasnik je 51 % poduzeća C i 100 % poduzeća D, a poduzeće B ima udjel od 60 % u mojem poduzeću.

Budući da je udjel u svakom slučaju veći od 50 %, pri izračunu broja zaposlenika i financijskih pragova uzimam u obzir 100 % podataka svakoga od četiri predmetna poduzeća.

Moji ukupni podaci = 100 % poduzeća A + 100% poduzeća B + 100% poduzeća C + 100% poduzeća D.

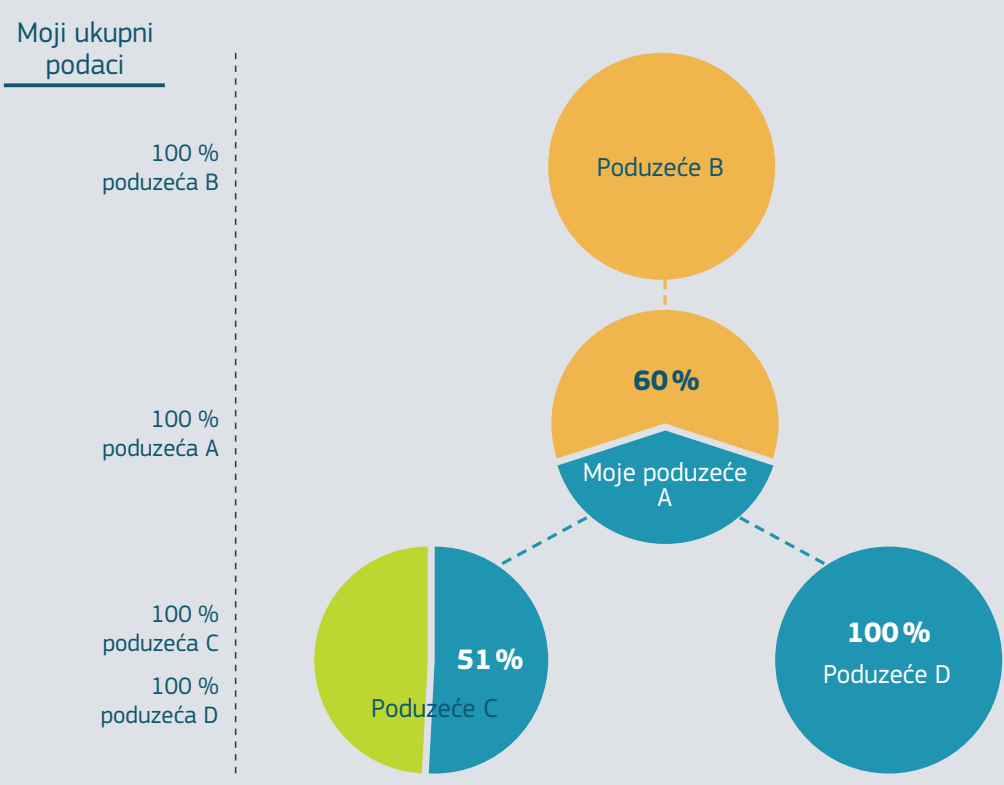

Sažetak: Koji podaci?

Bez obzira na to sastavlja li poduzeće konsolidirana izvješća ili ne, konačni podaci koje treba uzeti u obzir trebali bi sadržavati podatke o sljedećemu:

- svakom partnerskom poduzeću;
- svakom povezanom poduzeću;
- svakom poduzeću povezanom s njegovim partnerima;
- svakom poduzeću povezanom s njegovim povezanim poduzećima;
- svakom partneru povezanih poduzeća.

Međutim, neće se uzeti u obzir odnosi među partnerskim poduzećima.

Primjerima na stranicama 25.–30. prikazuje se izračun u složenijim situacijama.

Što je s podacima partnerova partnera?

Kako bi se izbjegli složeni i beskonačni izračuni, definicija sadržava pravilo da se, u slučaju da partnersko poduzeće ima druge partnere, u obzir uzimaju samo podaci partnerskog(-ih) poduzeća koje(-a) je (se) nalaze neposredno iznad ili ispod mjerodavnog poduzeća s obzirom na tržište (vidjeti članak 6. stavak 2. na stranici 43. i primjer 2. na stranici 26.).

Što ako je moj partner povezan s drugim poduzećem?

U tom slučaju u podatke partnerskog poduzeća mora biti uključeno 100 % podataka povezanog poduzeća (vidjeti stranicu 21. „Jesam li ja povezano poduzeće?").

Predmetno poduzeće trebalo bi u vlastite podatke uključiti postotak koji je jednak udjelu partnerskog poduzeća (vidjeti članak 6. stavak 3. na stranici 43. i stranici 22. „Kako izračunati podatke povezanih poduzeća").

ZAKLJUČAK

Europska komisija smatra da je definicija MSP-ova važan alat za provedbu učinkovitih mjera i programa za potporu razvoju i uspjehu MSP-ova. Stoga zajedno s Europskom investicijskom bankom i Europskim investicijskim fondom poziva države članice da ju što više upotrebljavaju.

Komisija se nada da će ovaj revidirani vodič biti koristan alat MSP-ovima i da će velik broj poduzeća imati koristi od mjera koje su uvele europska, nacionalna, regionalna i lokalna tijela u skladu s ovom definicijom.

Niste MSP? I za vas postoje mogućnosti za potporu

Iako je ovaj vodič usmjeren na MSP-ove, postoji niz mjera financiranja i programa potpore koji su dostupni poduzećima koja se ne smatraju MSP-ovima.

Na internetskoj stranici Vaša Europa dostupne su informacije o programima financiranja na kojima možete naći, kada je to primjenjivo i dostupno, podatke o odgovarajućim uredima za registraciju.

http://europa.eu/youreurope/business/funding-grants/eu-programmes/index_hr.htm

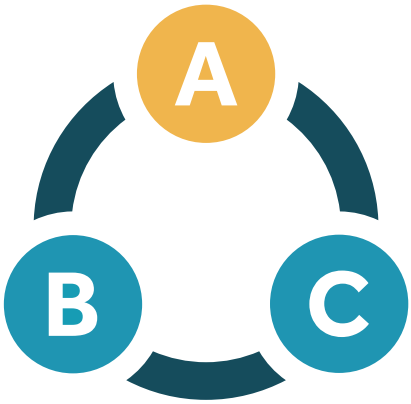

Moguće je da će se definicija dodatno razraditi, a Komisija će ju, ako je nužno, prilagoditi u nadolazećim godinama kako bi se uzeli u obzir stečeno iskustvo i gospodarski razvoj diljem Europske unije.

Tekst Preporuke Komisije iz 2003. i predložak obrasca izjave dostupni su od stranice 38. nadalje.

Primjer 1.

Veza s dva partnera

Situacija

Moje poduzeće A povezano je s poduzećem B na temelju udjela od 60 % koji B ima u mojem poduzeću.

Međutim, B također ima dva partnera, poduzeća C i D, koja su vlasnici 32 % i 25 % poduzeća B.

Izračun

Za izračun svojih podataka podacima svojeg poduzeća moram dodati 100 % podataka poduzeća B, plus 32 % podataka poduzeća C i 25 % podataka poduzeća D.

Moji ukupni podaci = 100 % poduzeća A + 100 % poduzeća B + 32 % poduzeća C + 25 % poduzeća D.

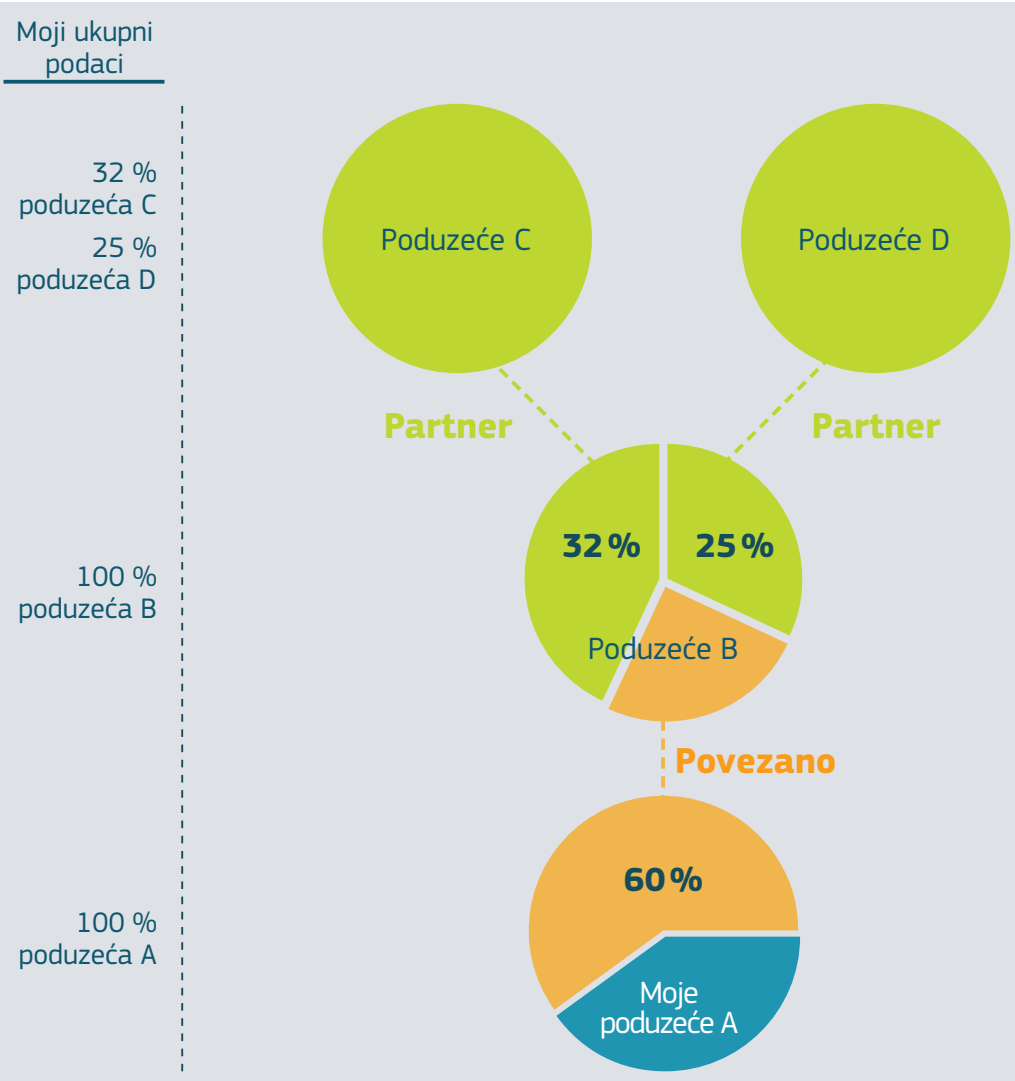

Primjer 2.

Neizravni partner i povezano poduzeće

Situacija

Poduzeća B i C partneri su mojeg poduzeća A jer svako od njih u mojem poduzeću ima udjel od 38 %. Međutim, poduzeće B povezano je i s poduzećem D na temelju udjela od 60 %, a poduzeća C i E su partneri (40 %).

Izračun

Za izračun svojih podataka moram podacima svojeg poduzeća dodati, s jedne strane, 38 % kumulativnih podataka poduzeća B i D (jer su B i D povezana poduzeća) i, s druge strane, 38 % podataka poduzeća C. Ne moram uzeti u obzir podatke poduzeća E jer se to partnersko poduzeće ne nalazi neposredno iznad mog poduzeća u odnosu na tržište (vidjeti stranicu 19.: „Utvrđivanje podataka koje treba uzeti u obzir").

Moji ukupni podaci = 100 % poduzeća A + 38% poduzeća (B + D) + 38% poduzeća C.

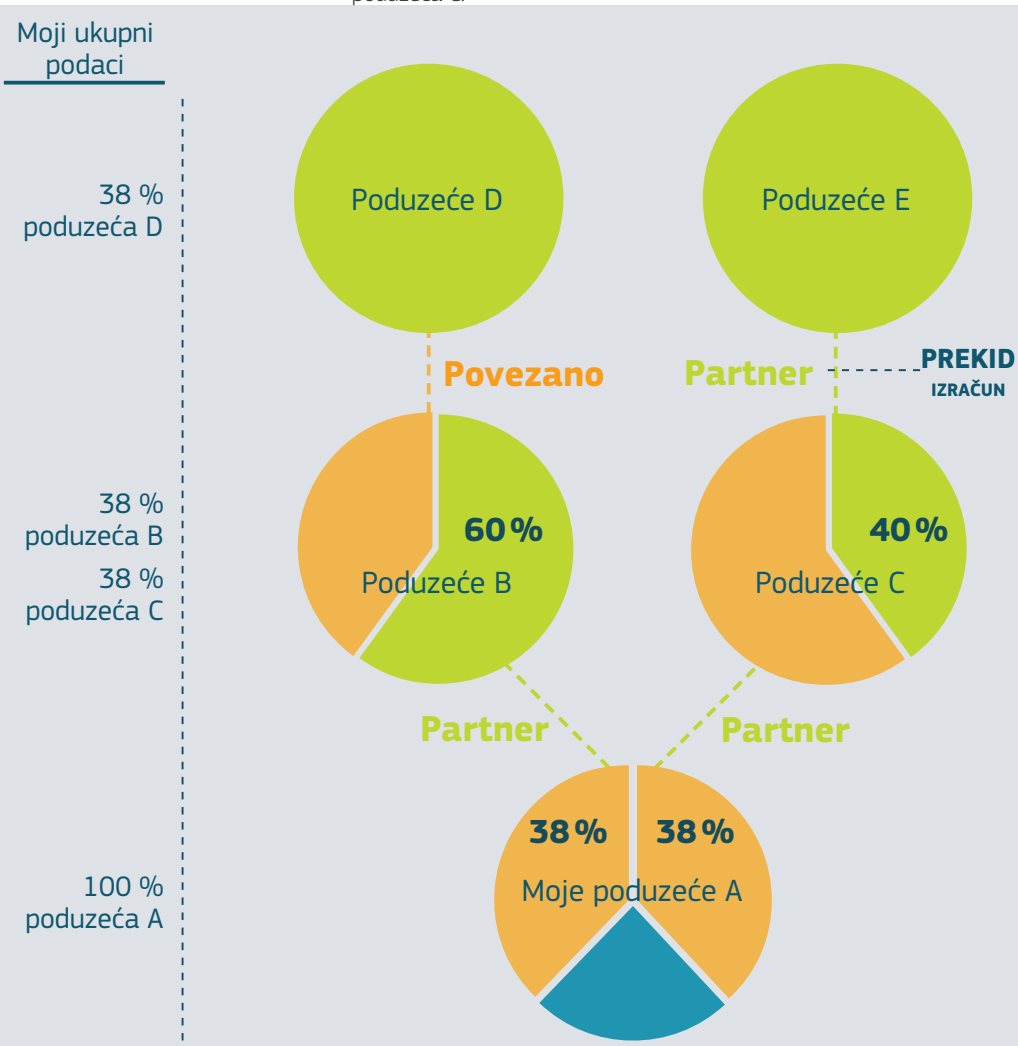

Primjer 3.

Skupina povezanih poduzeća

Situacija

Moje poduzeće A ima tri ulagača, B, C i D, od kojih svako posjeduje 20 % mojeg kapitala ili glasačkih prava. Ti ulagači međusobno su povezani i čine grupu povezanih poduzeća. B ima udjel od 70 % u poduzeću C koje pak ima udjel od 60 % u poduzeću D.

Izračun

Za izračun mojih podataka moje bi poduzeće A na prvi pogled ostalo neovisno jer svaki ulagač posjeduje manje od 25 % mojeg poduzeća. Međutim, budući da su poduzeća B, C i D međusobno povezana, ona kao skupina posjeduju 60 % mojeg poduzeća. Stoga podacima svojeg poduzeća moram dodati 100 % podataka poduzeća B, C i D.

Moji ukupni podaci = 100 % poduzeća A + 100 % poduzeća B + 100 % poduzeća C + 100 % poduzeća D.

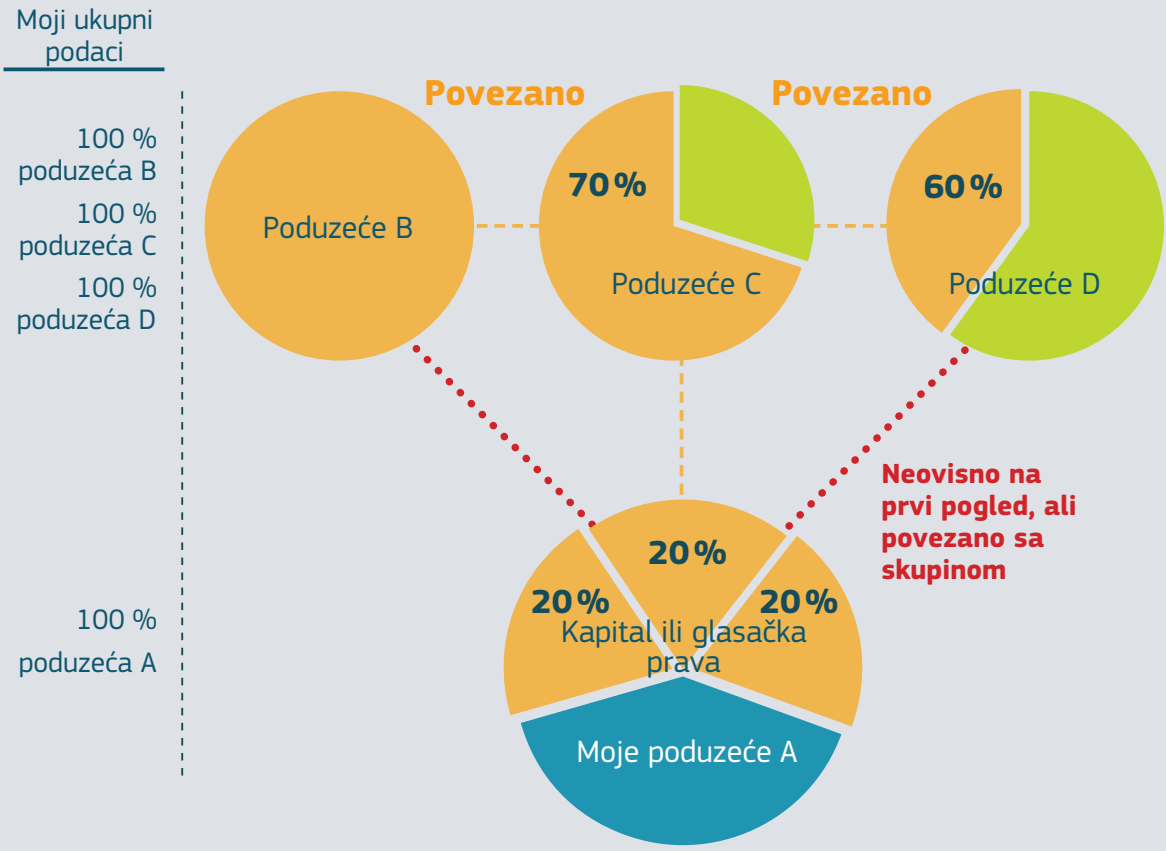

Primjer 4.

Javni i/ili institucionalni partneri koji su izuzeti iz izračuna

Situacija

Poduzeća B, C i D partneri su mojeg poduzeća A s udjelima od 25 %, 30 % i 25 % redom. Međutim, poduzeća B i D su sveučilište i institucionalni ulagač, ona nisu međusobno povezana i njihova pojedinačna glasačka prava ne premašuju 50 %. Ona se nalaze na popisu iznimaka (članak 3. stavak 2. točke (a) do (d) Preporuke) i stoga njihovi podaci nisu uključeni u izračun.

Izračun

Za izračun svojih podataka moram uključiti samo 100 % svojih podataka i 30 % podataka poduzeća C.

Moji ukupni podaci = 100 % poduzeća A + 30 % poduzeća C

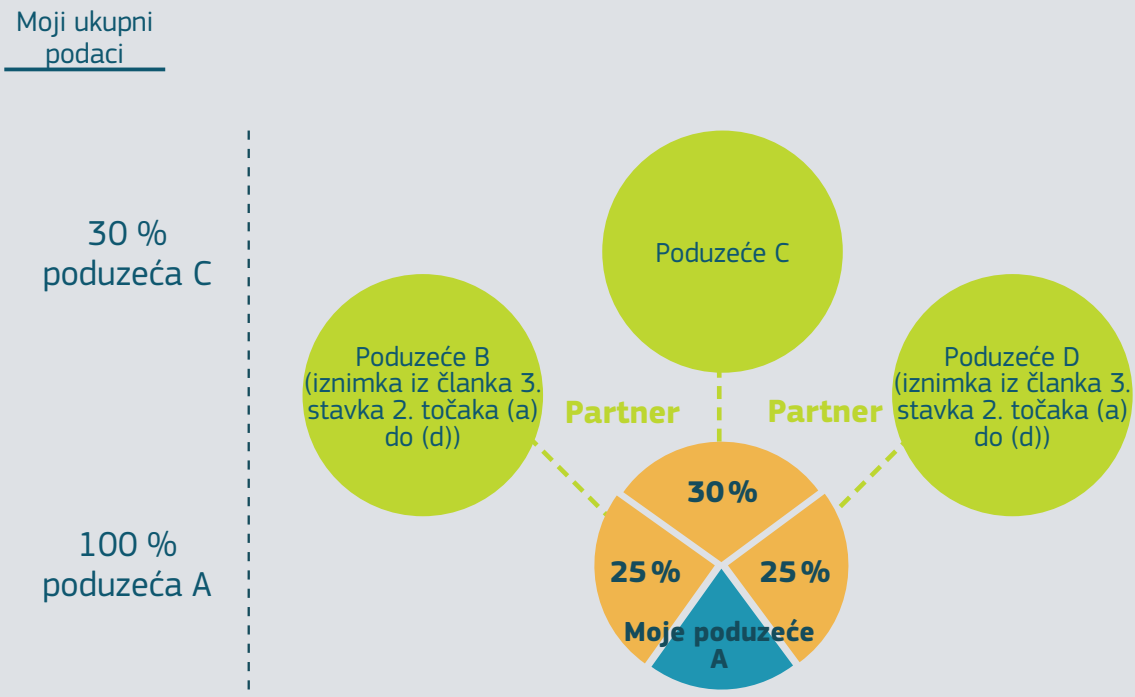

Primjer 5.

Povezani javni i/ili institucionalni partneri koji nisu izuzeti iz izračuna

Situacija

Poduzeća B, C i D su partneri mojeg poduzeća A s udjelima od 25 %, 25 % i 30 % redom. Iako su poduzeća B i D sveučilište i javno investicijsko društvo, ona su međusobno povezana i njihov zajednički udjel glasačkih prava iznosi 55 %, čime premašuju prag od 50 % za iznimke. Njihovi se podaci stoga moraju uključiti u izračun.

Izračun

U izračun svojih podataka moram uključiti 100 % svojih podataka, 25 % podataka poduzeća C te zajednički udjel poduzeća B i D od 55 % u dionicama / glasačkim pravima. Međutim, budući da poduzeća B i D zajednički posjeduju 55 % glasačkih prava, moram objediniti 100 % njihovih podataka.

Napomena: ako su oba povezana tijela javna tijela ili su povezana s javnim tijelima, moje poduzeće ne bi se smatralo MSP-om (primjenjivao bi se članak 3. stavak 4. Priloga Preporuci).

Moji ukupni podaci = 100 % poduzeća A + 100 % poduzeća B + 25 % poduzeća C + 100 % poduzeća D.

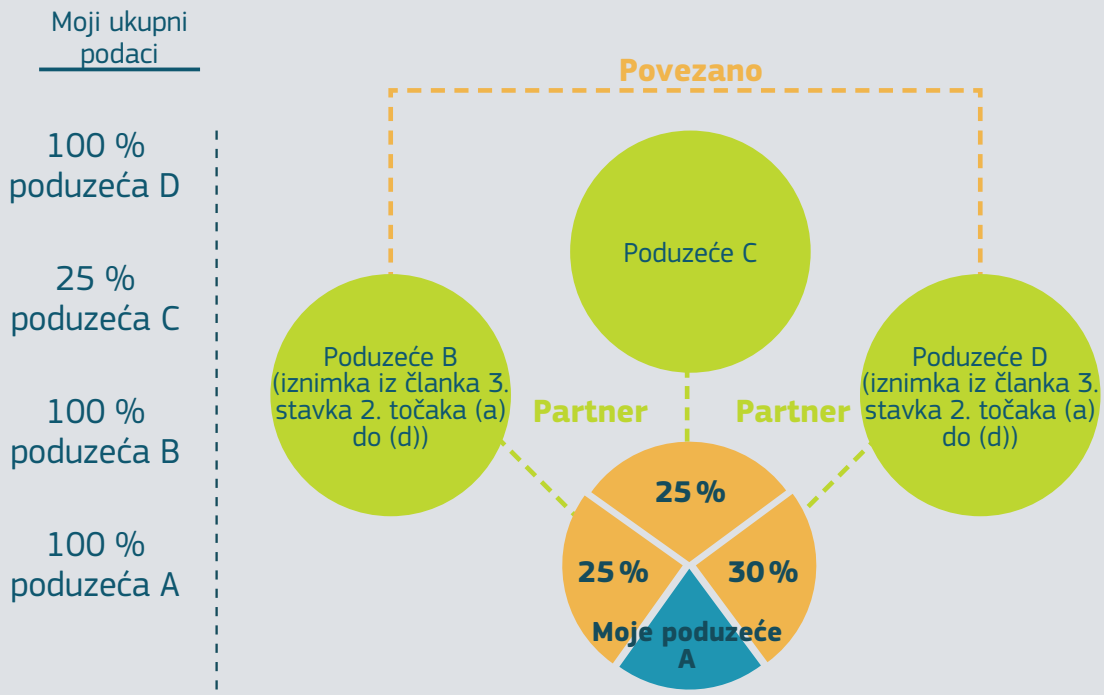

Primjer 6.

Partneri i partneri povezanih poduzeća

Situacija

Poduzeće B partner je mojeg poduzeća A na temelju udjela od 25 %. Poduzeće C partner je poduzeća B na temelju udjela od 30 %. Nadalje, moje poduzeće A povezano je s poduzećem D na temelju udjela od 65 %. I poduzeće E partner je poduzeća D na temelju udjela od 25 %. Poduzeće D ima povezano poduzeće koje pak ima partnera.

Izračun

Moraju se uzeti u obzir razmjerni podaci svih poduzeća koja su partneri poduzeća koje se ocjenjuje te partneri povezanih poduzeća. Međutim, ne moraju se uzeti u obzir podaci o partneru partnera poduzeća koje će se ocjenjivati.

Moji ukupni podaci = 100 % poduzeća A + 25% poduzeća B + 100% poduzeća D + 25 % poduzeća E + 100 % poduzeća F + 25 % poduzeća G

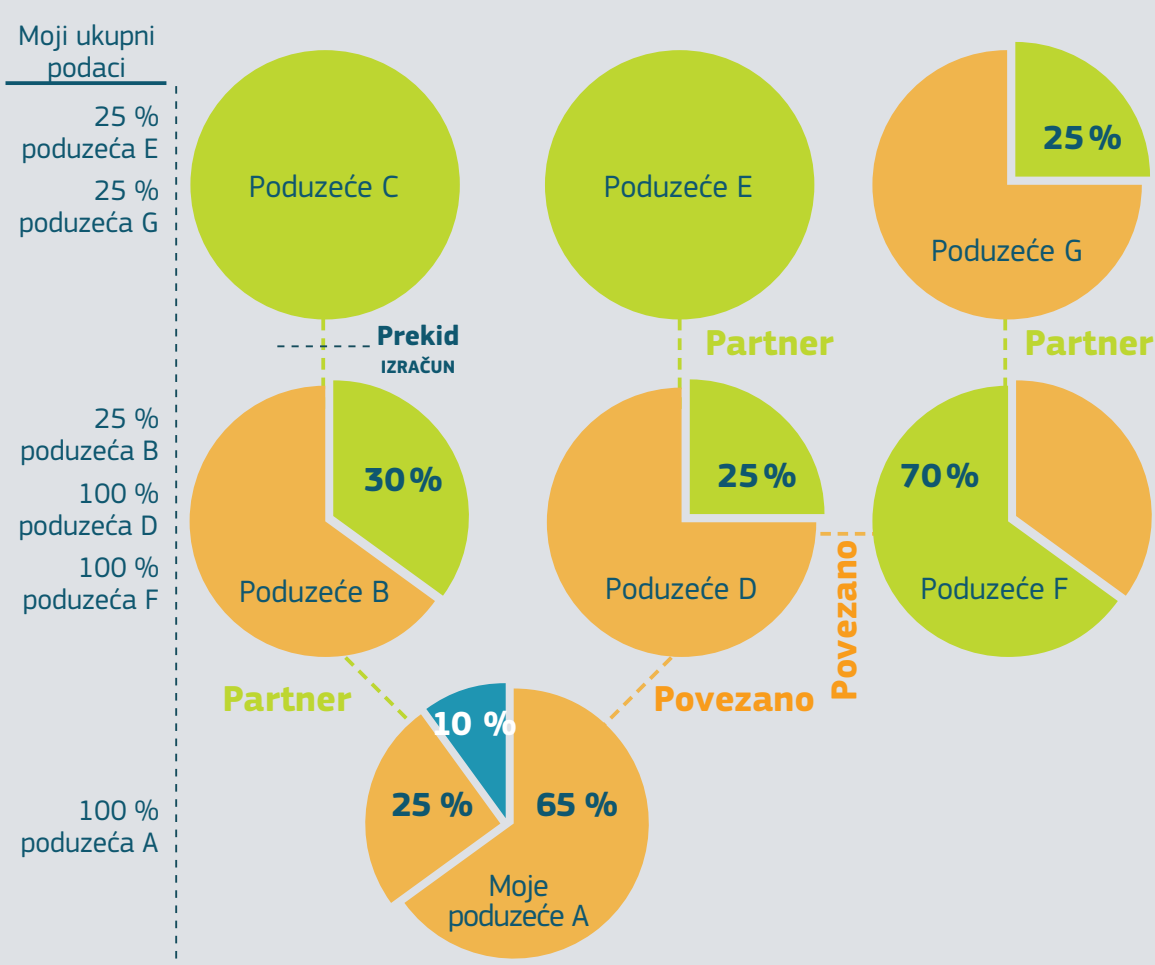

POZADINA POSTOJEĆE DEFINICIJE MSP-ova I VODIČA ZA KORISNIKE

Prva definicija MSP-ova na razini EU-a uvedena je 1996. (*Preporuka Komisije (96/280/EZ) od 3. travnja 1996. o definiciji malih i srednjih poduzeća*).

Ona je revidirana 2003. kako bi se njome odrazile opće gospodarske promjene i riješile posebne prepreke s kojima se suočavaju MSP-ovi. Održane su opsežne rasprave među Komisijom, državama članicama, poslovnim organizacijama i stručnjacima te dva otvorena savjetovanja kojima su osigurani doprinosi i potpora za reviziju. Taj postupak završio je donošenjem ***postojeće inačice definicije MSP-ova***.

Definicija iz 2003. više odgovara različitim kategorijama MSP-ova i njome se bolje uzimaju u obzir različite vrste odnosa među poduzećima. Njome se pridonosi promicanju inovacija i partnerstava osiguravajući da su programi potpora usmjereni samo na ona poduzeća kojima je potpora stvarno potrebna.

Revizije definicije MSP-ova iz 2003. uglavnom su se odnosile na sljedeće:

- ažuriranje pragova radi usklađivanja s promjenama cijena i produktivnošću;
- utvrđivanje financijskih pragova za rastući broj mikropoduzeća u cilju poticanja donošenja mjera kojima se rješavaju specifični problemi s kojima se suočavaju mikropoduzeća, posebno u početnoj fazi;
- olakšavanje financiranja vlasničkog kapitala MSP-ova odobravanjem pogodnosti određenim ulagačima, kao što su regionalni fondovi, društva poduzetničkog kapitala i poslovni anđeli te malim lokalnim neovisnim tijelima (više informacija dostupno na stranici 17.);
- promicanje inovacija i olakšavanje pristupa istraživanju i razvoju omogućavanjem sveučilištima i neprofitnim istraživačkim centrima da steknu financijski udjel u MSP-u (više informacija dostupno na stranici 17.);
- uzimanje u obzir različitih odnosa među poduzećima.

Postojećom se definicijom uzima u obzir sposobnost MSP-ova da traže vanjsko financiranje. Na primjer, poduzeća povezana s drugim poduzećima koja raspolažu znatnim financijskim sredstvima premašuju pragove i ne bi se smatrala MSP-ovima.

GU za unutarnje tržište, industriju, poduzetništvo i MSP-ove provodi redovito praćenje provedbe definicije MSP-ova. Nastavljajući se na rezultate evaluacija provedenih 2006. i 2009., tijekom 2012. provedeno je neovisno istraživanje s naglaskom na primjeni definicije MSP-ova u praksi.

Relativno manje promjene u demografiji MSP-ova od 2003., politika „manjih i bolje usmjerenih državnih potpora" i stajališta većine dionika ne opravdavaju remećenje koji bi se uzrokovalo znatnom promjenom definicije. Stoga je zaključak istraživanja iz 2012. bio da trenutačno nema potrebe za većom revizijom definicije MSP-ova.

Međutim, u preporukama iz istraživanja preporučeno je pojasniti kako primjenjivati određena pravila, primjerice, dodatnim smjernicama ili ažuriranjem postojećeg Vodiča za korisnike o definiciji MSP-ova. U tu svrhu provedena je evaluacija vodiča za korisnike u razdoblju od 2013. do 2014.

U ovom dokumentu odražavaju se zaključci i prijedlozi iz te evaluacije.

POJMOVNIK

Ekonomska djelatnost: U skladu s člankom 1. Preporuke, status MSP-ova ovisi u prvom redu o ekonomskoj djelatnosti subjekta, bez obzira na njegov pravni oblik. Stoga MSP-ovi mogu biti i samozaposlene osobe i obiteljska poduzeća koja se bave obrtom ili drugim djelatnostima te partnerstva ili udruženja koja se redovno bave ekonomskom djelatnošću. Sve djelatnosti kojima se roba ili usluge nude na određenom tržištu u načelu su ekonomske djelatnosti.

Sljedeće djelatnosti ne smatraju se ekonomskim djelatnostima:

- djelatnosti kojima se ne obuhvaća neka vrsta novčanog poravnanja (npr. bespovratna sredstva, subvencije i donacije);
- djelatnosti za koje nema zadanog/neposrednog tržišta; ili
- djelatnosti za koje stečeni prihod nije odvojen od osobnog prihoda njegovih članova ili dioničara([11]).

Institucionalni ulagači: Europska komisija nije službeno definirala pojam „institucionalnog ulagača". Međutim, institucionalnim ulagačima obično se smatraju ulagači koji trguju velikim količinama vrijednosnica u ime velikog broja pojedinačnih malih ulagača i ne sudjeluju izravno u upravljanju poduzećima u koja ulažu. Naziv „institucionalni ulagač" uglavnom se odnosi na osiguravajuća poduzeća, mirovinske fondove, banke i investicijska društva koja prikupljaju uštedevine i ulažu u tržišta, ali pojam se primjenjuje i na druge vrste institucionalnog bogatstva (npr. sredstva donacija, zaklade). Oni obično imaju znatna sredstva i iskusni su ulagači([12]).

([11]) Pravila za sudjelovanje, http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012D0838&qid=1452533834924&from=HR

([12]) Vidjeti COM(2007) 853 završna verzija.

Konsolidacija

Potpuna konsolidacija – poduzeća koja su obuhvaćena konsolidiranim izvješćima drugog poduzeća potpunom konsolidacijom obično se smatraju povezanim poduzećima.

Metoda razmjerne konsolidacije – obično se upotrebljava za konsolidaciju subjekta pod zajedničkom kontrolom. Bilanca svake konsolidacijske stranke uključuje njezin udjel u imovini koju zajednički kontroliraju i njezin udjel u odgovornostima za koje snose zajedničku odgovornost. Izjavom o prihodima obuhvaćaju se njezin udjel u prihodu i troškovi tijela pod zajedničkom kontrolom. Poduzeća koja su obuhvaćena konsolidiranim izvješćima drugog poduzeća razmjernom konsolidacijom obično se smatraju partnerskim poduzećima. Dostavljaju se njihova odvojena samostalna financijska izvješća.

Metoda konsolidacije na temelju vlasničkog kapitala – ulaganje vlasničkog kapitala na početku se bilježi kao trošak, a nakon toga se prilagođava kako bi se odrazio udjel ulagača u neto dobiti ili gubitku suradnika. Poduzeća koja su uključena u konsolidirana izvješća drugog poduzeća metodom vlasničkog kapitala obično se smatraju partnerskim poduzećima i za njih biste isto trebali dostaviti odvojena samostalna financijska izvješća.

Poduzetnički kapital

Poduzetnički kapital obično se nudi financijskim poduzećima koja su vrlo mala, koja se nalaze u početnim fazama korporativnog postojanja i pokazuju snažan potencijal za rast i širenje. Osim toga, sredstvima poduzetničkog kapitala poduzećima se pružaju vrijedno iskustvo i znanje, poslovni kontakti, ravnopravnost

brenda i strateški savjeti. Osiguravanjem financiranja i savjeta tim poduzećima, fondovima poduzetničkog kapitala potiče se gospodarski rast, pridonosi se otvaranju radnih mjesta i mobilizaciji kapitala, potiču se uspostava i širenje inovativnih poduzeća, povećavaju se ulaganja u istraživanje i razvoj i potiču se poduzetništvo, inovacije i tržišno natjecanje([13]).

Društvo poduzetničkog kapitala: Privatni investicijski fond vlasničkog/poduzetničkog kapitala sredstvo je za prikupljanje ulaganja velikog broja ulagača u vlasnički kapital i vrijednosne papire povezane s vlasničkim kapitalom (kao što je kvazivlasnički kapital) društva (trgovačka društva u koja se ulaže). To su u načelu privatna društva čije dionice nisu uvrštene na burzu. Fond može biti u obliku društva ili imati oblik sporazuma bez pravne osobnosti kao što je komanditno partnerstvo. Što se tiče oblika, privatno društvo poduzetničkog kapitala može biti društvo ili komanditno društvo: nekoliko ih kotira na burzi([14]). Društva poduzetničkog kapitala ulažu s namjerom da sudjeluju u rastu vrijednosti za dioničara profitabilnim povlačenjem (tj. prodajom dionica). To treba biti sadržano u statutima.

Korporativna društva poduzetničkog kapitala smatraju se običnim društvima (npr. u farmaceutskom, prijevoznom, i energetskom sektoru itd.) koja su kao dodatnu djelatnost izabrala ulaganje novca u drugo društvo (uglavnom novo poduzeće) uz nastavak ključne djelatnosti. Ona stoga nisu vrsta ulagača iz članka 3. stavka 2. točaka (a) do (d). Ovakav način razmišljanja temelji se na Uredbi (EU) br. 345/2013([15]) o europskim fondovima poduzetničkog kapitala, u skladu s kojim korporativni poduzetnički kapital nije prihvatljiv za oznaku EuVECA.

Poslovni anđeo: Poslovni anđeli fizičke su osobe koje ulažu vlastit novac u MSP-ove ili ulažu u sindikate u kojima obično jedan anđeo u sindikatu ima vodeću ulogu. Anđeli obično nemaju prijašnje obiteljske veze s poduzećem i sami donose odluke o ulaganju, a ne putem neovisnog upravitelja. Vodeći anđeo u sindikatu ili anđeo koji sam ulaže novac obično prati ulaganje promatranjem te stavljajući na raspolaganje svoje znanje, iskustvo i potporu poduzeću ulagaču pružajući mu time potporu u obliku mentorstva([16]).

Procjena relevantnih podataka: Izjava kojom je obuhvaćena procjena u dobroj vjeri (u obliku

([13]) http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R0345&qid=1452533672981&from=HR Uredba (EU) br. 345/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o europskim fondovima poduzetničkog kapitala.

([14]) Vidjeti http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52007SC1719:EN:HTML

([15]) http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R0345&from=EN

([16]) Izvješće predsjednika stručne skupine o prekograničnom spajanju inovativnih poduzeća s primjerenim ulagačima, str.15.–http://bookshop.europa.eu/hr/report-of-the-chairman-of-the-expert-group-on-the-cross-border-matching-of-innovative-firms-with-suitable-investors-pbNB3212296/?CatalogCategoryID=C5gKABstvcoAAAEjZJEY4e5L

poslovnog plana) izvršena tijekom financijske godine. Poslovnim planom trebalo bi biti obuhvaćeno cijelo razdoblje (financijske godine) sve dok subjekt ne ostvari promet.

Financijske projekcije o računu dobiti i gubitka, bilanci i predviđenom broju zaposlenika u poduzeću s narativnim dijelom kojim se opisuje ključna djelatnost poduzeća i njegov očekivani položaj na tržištu smatraju se minimalnim zahtjevima poslovnog plana. Dokument bi trebala datirati i potpisati osoba koja je ovlaštena zastupati trgovačko društvo.

Susjedno/relevantno tržište: Susjedna tržišta, ili tijesno povezana susjedna tržišta, ona su tržišta na kojima se proizvodi ili usluge međusobno dopunjuju ili pripadaju nizu proizvoda koje obično kupuje ista skupina korisnika za istu krajnju uporabu([17]). Treba uzeti u obzir i vertikalne odnose u vrijednosnom lancu. Relevantnim tržištem obuhvaćeni su „svi proizvodi i/ili usluge koje potrošač smatra međusobno zamjenjivima ili nadomjestivima zbog značajki proizvoda, njihovih cijena ili namijenjene uporabe". Pitanja u vezi s ponudom također mogu imati ulogu, a ishod postupka ovisi o prirodi pitanja tržišnog natjecanja koje se razmatra. Svaki slučaj stoga treba preispitati u skladu s njegovom osnovanošću i vlastitim sadržajem([18]).

Vladajući utjecaj: U kontekstu članka 3. stavka 3. ostvarivanje „vladajućeg utjecaja" pretpostavlja se kada drugo poduzeće utječe na operativne i financijske politike poduzeća.

Pojmom „poduzeća" koje izvršava vladajući utjecaj obuhvaćena su javna tijela, privatni subjekti (bez obzira na njihov pravni oblik) te fizičke osobe.

Primjeri odnosa kojima bi se mogao prenijeti vladajući utjecaj su sljedeći (na temelju Pročišćene obavijesti Komisije o nadležnosti iz Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004 o kontroli koncentracija između poduzetnika):

- Dioničar ima pravo veta na strateške odluke poduzeća, iako taj dioničar sam nema ovlasti nametnuti te odluke. Prava veta moraju se odnositi na strateške odluke o poslovnoj/financijskoj politici i stoga moraju nadilaziti prava veta koja se obično daju manjinskim dioničarima u cilju zaštite njihovih financijskih interesa kao ulagača u poduzeće. Prava veta kojima se daje kontrola obično se odnose na odluke o pitanjima kao što su proračun, poslovni plan, velika ulaganja ili imenovanje više uprave.
- Čak i u slučaju manjinskog udjela, jedinstvena kontrola moguća je na pravnoj osnovi u situacijama kada su tom udjelu pripisana određena prava (tj. povlaštene dionice kojima pripadaju posebna prava omogućujući manjinskom dioničaru da odredi strateško ponašanje ciljnog poduzeća na tržištu, kao što su ovlasti imenovanja više od polovine članova nadzornog ili upravnog odbora).
- Ovlasti koje, budući da su stečene na temelju dugoročnih ugovora, dovode do kontrole upravljanjem i resursima poduzeća kao u slučaju stjecanja udjela ili imovine (kao što su ugovori o ustrojstvu u skladu s nacionalnim pravom trgovačkih društava ili drugim vrstama ugovora, odnosno, ugovori za najam poslovanja kojima se stjecatelju daje pravo kontrole nad resursima za upravljanje unatoč činjenici da vlasnička prava ili udjeli još nisu preneseni).
- Odlučujući utjecaj mogu imati i važni dugoročni ugovori o ponudi ili krediti koje osiguravaju dobavljači ili klijenti u kombinaciji sa strukturnim vezama.

([17]) Vidjeti i Smjernice o ocjeni nehorizontalnih spajanja (SL C 265, 18.10.2008., str. 6.).

([18]) Obavijest Komisije o utvrđivanju mjerodavnog tržišta za potrebe prava tržišnog natjecanja Zajednice (vidjeti SL C 372, 9.12.1997., str. 5.).

Zajedničko djelovanje: U kontekstu veza putem fizičkih osoba iz članka 3. stavka 3. Priloga Preporuci o MSP-ovima, obiteljske veze smatrale su se dovoljnima za donošenje zaključka o zajedničkom djelovanju fizičkih osoba([19]). Nadalje, u svrhe članka 3. stavka 3. četvrtog podstavka tog Priloga, smatra se da zajednički djeluju fizičke osobe koje zajedno djeluju u cilju ostvarenja utjecaja nad poslovnim odlukama uključenih poduzeća, zbog čega se ta poduzeća ne mogu smatrati međusobno gospodarski neovisnima, bez obzira na postojanje ugovornih odnosa među tim osobama([20]).

([19]) Predmet C-8, Nordbrandenburger Umesterungs Werke NUW (SL L 353, 13.12.2006., str. 60.).

([20]) Predmet C-110/13, HaTeFo GmbH protiv Finanzamt Haldensleben (SL C 112, 14.4.2014., str. 15.).

PRILOZI

Prijevod pročišćenog teksta u prilozima sastavljen je za potrebe ovog vodiča.

KOMISIJA

PREPORUKA KOMISIJE

od 6. svibnja 2003.

o definiciji mikropoduzeća, malih i srednjih poduzeća

(priopćena pod brojem dokumenta C(2003) 1422)

(Tekst značajan za EGP)

(2003/361/EZ)

KOMISIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u o obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno drugu alineju njegovog članka 211.,

budući da:

(1) U izvješću koje je podneseno Vijeću 1992. na zahtjev Vijeća ministara gospodarstva održanog 28. svibnja 1990., Komisija je predložila ograničavanje umnažanja definicija malih i srednjih poduzeća koje su u uporabi na razini Zajednice. Preporuka Komisije 96/280/EZ od 3. travnja 1996. o definiciji malih i srednjih poduzeća [1] bila je utemeljena na ideji da bi postojanje različitih definicija na razini Zajednice i na nacionalnoj razini moglo dovesti do nedosljednosti. Slijedeći logiku jedinstvenog tržišta bez unutarnjih granica, način na koji se tretiraju poduzeća trebao bi se temeljiti na skupu zajedničkih pravila. Ostvarivanje takvog pristupa još je potrebnije uzme li se u obzir visoka razina interakcije između nacionalnih mjera i mjera Zajednice usmjerenih na pomoć mikropoduzećima, malim i srednjim poduzećima (MSP-ovima), primjerice vezano uz strukturne fondove ili istraživanja. To znači da se moraju izbjeći situacije u kojima Zajednica usmjerava svoje mjere na određenu kategoriju mikropoduzeća, malih i srednjih poduzeća, a države članice na drugu kategoriju. Osim toga, smatralo se da bi primjena iste definicije od strane Komisije, država članica, Europske investicijske banke (EIB) i Europskog investicijskog fonda (EIF) poboljšala dosljednost i učinkovitost politika usmjerenih na mikropoduzeća, mala i srednja poduzeća te da bi se tako ograničio rizik od narušavanja tržišnog natjecanja.

(2) Države članice široko su primjenjivale Preporuku 96/280/EZ, a definicija iz njezinog Priloga preuzeta je u Uredbi Komisije (EZ) br. 70/2001 od 12. siječnja 2001. o primjeni članaka 87. i 88. Ugovora o EZ-u na državne potpore malim i srednjim poduzećima [2]. Osim potrebe da se Preporuka 96/280/EZ prilagodi gospodarskom okolnostima u skladu s člankom 2. njezinoga Priloga, u obzir se moraju uzeti i brojne teškoće u pogledu tumačenja do kojih je došlo u njezinoj primjeni, kao i primjedbe primljene od strane poduzeća. S obzirom na brojne izmjene Preporuke 96/280/EZ koje je potrebno donijeti i zbog jasnoće, uputno je zamijeniti tu Preporuku.

(3) Također bi trebalo razjasniti da bi, u skladu s člancima 48., 81. i 82. Ugovora, kako ga tumači Sud Europske zajednice, poduzeće trebalo biti svaki subjekt koji se bavi gospodarskom djelatnošću, bez obzira na njegov pravni oblik, uključujući, posebno, samozaposlene osobe i obiteljska poduzeća koja se bave obrtom ili drugim djelatnostima te partnerstva ili udruženja koja se redovno bave gospodarskom djelatnošću.

(4) Kriterij broja zaposlenih („kriterij broja osoblja") nesumnjivo ostaje jedan od najvažnijih kriterija i mora ga se poštovati kao glavni kriterij; uvođenje financijskog kriterija, međutim, potreban je dodatak kako bi se stekao uvid u pravi razmjer i učinak poduzeća te njegovo mjesto u odnosu na njegove konkurente. Međutim, ne bi bilo poželjno koristiti se prometom kao jedinim financijskim kriterijem, osobito stoga što poduzeća u sektorima trgovine i distribucije po samoj svojoj prirodi ostvaruju veći promet od poduzeća u proizvodnom sektoru. Stoga bi kriterij prometa trebalo kombinirati s kriterijem bilance, a to je kriterij koji odražava ukupno bogatstvo poduzeća, s mogućnošću da bilo koji od ta dva kriterija bude premašen.

(5) Prag za promet odnosi se na poduzeća koja se bave različitim vrstama gospodarske djelatnosti. Kako se korisnost primjene definicije ne bi nepravedno ograničila, trebalo bi je ažurirati kako bi uzela u obzir i promjene u cijenama i u produktivnosti.

[1] SL L 107, 30.4.1996., str. 4.
[2] SL L 10, 13.1.2001., str. 33.

(6) U pogledu pragova za bilancu, a u odsutnosti bilo kakvog novog elementa, opravdano je zadržati pristup prema kojem pragovi za promet ovise o koeficijentu koji se temelji na statističkom omjeru dvije varijable. Statistički trend zahtijeva da se snažnije poveća prag prometa. S obzirom da se trend razlikuje po kategoriji veličine poduzeća, primjereno je prilagoditi i koeficijent kako bi se gospodarski trend odrazio što je točnije moguće i kako mikropoduzeća i mala poduzeća, za razliku od srednjih poduzeća, ne bi bila dovedena u nepovoljniji položaj. Koeficijent je vrlo blizu 1 u slučaju mikropoduzeća i malih poduzeća. Stoga, kako bi se stvari pojednostavile, za obje te kategorije veličina mora se izabrati jedinstvena vrijednost kako za prag prometa tako i za prag bilance.

(7) Kao i u Preporuci 96/280/EZ, financijski pragovi i pragovi u pogledu broja zaposlenih predstavljaju najviše granice, a države članice, Europska investicijska banka i Europski investicijski fond mogu utvrditi pragove koji su niži od pragova Zajednice ako svoje mjere žele usmjeriti na specifičnu kategoriju mikropoduzeća, malih i srednjih poduzeća. Radi pojednostavljivanja upravnih postupaka, države članice, Europska investicijska banka i Europski investicijski fond mogu se koristiti samo jednim kriterijem – onim broja osoblja – za provedbu nekih svojih politika. Međutim, to se ne odnosi na različita pravila u propisima o tržišnom natjecanju gdje se moraju primjenjivati i poštovati i financijski kriteriji.

(8) Slijedom potpore koju je Europsko vijeće na zasjedanju u Santa Mariji da Feira u lipnju 2000. dalo Europskoj povelji malih poduzeća, trebalo bi bolje definirati mikropoduzeća – kategoriju malih poduzeća koja je osobito važna za razvoj poduzetništva i stvaranje radnih mjesta.

(9) Kako bi se bolje shvatila stvarna gospodarska pozicija MSP-ova i kako bi se iz te kategorije uklonile skupine poduzeća čija gospodarska snaga možda premašuje snagu istinskih MSP-ova, potrebno je razlikovati različite vrste poduzeća, ovisno o tome jesu li neovisna, imaju li vlasništvo koje ne podrazumijeva upravljačku poziciju (partnerska poduzeća) ili su povezana s drugim poduzećima. Zadržava se postojeće ograničenje iz Preporuke 96/280/EZ od 25 % udjela ispod kojeg se poduzeće smatra neovisnim.

(10) Kako bi se potaknulo osnivanje poduzeća, financiranje MSP-ova dioničkim kapitalom te ruralni i lokalni razvoj, poduzeća se mogu svrstati u neovisna poduzeća čak i ako određene kategorije ulagača, koje imaju pozitivnu ulogu u financiranju i osnivanju poduzeća, imaju udio od 25 % ili više. Međutim, uvjeti za te ulagače prethodno nisu utvrđeni. Slučaj „poslovnih anđela" (pojedinci ili skupine pojedinaca s redovitom djelatnošću ulaganja rizičnog kapitala) posebno se spominje jer, u usporedbi s ostalim ulagačima rizičnog kapitala, njihova sposobnost da novim poduzetnicima daju relevantan savjet daje iznimno vrijedan doprinos. Njihovo ulaganje u vlasnički kapital također nadopunjuje aktivnosti društava za ulaganje rizičnog kapitala jer osiguravaju manje iznose u ranijima fazama
razvoja poduzeća.

(11) Radi pojednostavljivanja, osobito za države članice i poduzeća, prilikom definiranja povezanih poduzeće trebalo bi se koristiti uvjetima utvrđenima u članku 1. Direktive Vijeća 83/349/EEZ od 13. lipnja 1983. na temelju članka 54. stavka 3. točke (g) Ugovora o konsolidiranim financijskim izvješćima [1], kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2001/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća [2], u mjeri u kojoj ti uvjeti odgovaraju svrhama ove Preporuke. Kako bi se ojačali poticaji za ulaganje u financiranje vlasničkih udjela MSP-ova, uvedena je pretpostavka da se na predmetnom poduzeću neće ostvarivati vladajući utjecaj u skladu s kriterijima iz članka 5. stavka 3. Direktive Vijeća 78/660/EEZ od 25. srpnja 1978. na temelju članka 54. stavka 3. točke (g) Ugovora o godišnjim financijskim izvješćima za određene vrste trgovačkih društava [3], kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2001/65/EZ.

(12) Kako bi se osiguralo da samo poduzeća koja imaju stvarnu potrebu za prednostima koje pripadaju MSP-ovima u skladu s različitim pravilima ili mjerama za njihovo poticanje zaista imaju koristi od njih, u odgovarajućim slučajevima trebalo bi voditi računa o vezama između poduzeća do kojih dolazi preko fizičkih osoba. Kako bi se ispitivanje tih situacija svelo na najnužniju najmanju mjeru, takve se veze razmatraju samo kod poduzeća koja djeluju na istom mjerodavnom tržištu ili susjednim tržištima, pri čemu se, prema potrebi, poziva na Komisijinu definiciju „mjerodavnog tržišta" iz Obavijesti Komisije o definiciji mjerodavnog tržišta u smislu prava tržišnog natjecanja Zajednice [4].

(13) Kako bi se izbjegla arbitrarna razlikovanja među različitim javnim tijelima države članice, a u interesu pravne sigurnosti, smatra se da je potrebno potvrditi da poduzeće kojemu s 25 % ili više kapitala ili glasačkih prava izravno upravlja javno tijelo nije MSP.

(14) Kako bi se smanjila administrativna opterećenja za poduzeća te pojednostavnilo i ubrzalo administrativno rješavanje predmeta za koje je potreban status MSP-a, prikladno je dopustiti poduzećima da se koriste izjavama kako bi potvrdila neke svoje osobine.

[1] SL L 193, 18.7.1983., str. 1.
[2] SL L 283, 27.10.2001., str. 28.
[3] SL L 222, 14.8.1978., str. 11.
[4] SL C 372, 9.12.1997., str. 5.

(15) Potrebno je precizno utvrditi sastav broja osoblja za potrebe definicije MSP-a. Kako bi se potaknuo razvoj strukovnog osposobljavanja i kombinacije obrazovanja i praktičnog rada prilikom računanja broja osoblja poželjno je zanemariti pripravnike i studente koji su uključeni u stručno usavršavanje s ugovorom o pripravništvu ili ugovorom o stručnom usavršavanju. Slično tome, ne treba se računati trajanje porodiljskog ili roditeljskog dopusta.

(16) Različite vrste poduzeća definiranih u skladu s njihovom vezom s drugim poduzećima odgovaraju objektivno različitim stupnjevima integracije. Stoga je primjereno za svaku od tih vrsta poduzeća primijeniti različite postupke za izračun količina koje predstavljaju opseg njihovih djelatnosti i ekonomske snage.

DONIJELA JE OVU PREPORUKU:

Članak 1.

1. Ova se Preporuka odnosi na definiciju mikropoduzeća, malih i srednjih poduzeća koja se upotrebljava u okviru politika Zajednice koje se primjenjuju unutar Zajednice i Europskog gospodarskog prostora.

2. Države članice, Europska investicijska banka i Europski investicijski fond pozvani su da:

(a) djeluju u skladu s Glavom I. Priloga u pogledu programa usmjerenih na srednja poduzeća, mala poduzeća ili mikropoduzeća;

(b) poduzmu potrebne korake kako bi primjenjivali razrede veličina utvrđene u članku 7. Priloga, posebno kada se radi o praćenju njihove uporabe financijskih instrumenata Zajednice.

Članak 2.

Pragovi iz članka 2. Priloga najviše su vrijednosti. Države članice, Europska investicijska banka i Europski investicijski fond mogu utvrditi niže pragove. Prilikom provedbe nekih njihovih politika, mogu također izabrati primjenu samo kriterija broja zaposlenika, osim u područjima u kojima se primjenjuju različita pravila o državnoj potpori.

Članak 3.

Od 1. siječnja 2005. ovom Preporukom zamjenjuje se Preporuka 96/280/EZ.

Članak 4.

Ova Preporuka upućena je državama članicama, Europskoj investicijskoj banci i Europskom investicijskom fondu.

Oni do 31. prosinca 2004. moraju obavijestiti Komisiju o svim mjerama koje su poduzeli na temelju nje, a najkasnije do 30. rujna 2005. moraju je obavijestiti o prvim rezultatima njezine primjene.

Sastavljeno u Bruxellesu 6. svibnja 2003.

Za Komisiju

Erkki LIIKANEN

Član Komisije

20.5.2003. HR Službeni list Europske unije L 124/39

PRILOG

GLAVA I.

DEFINICIJA MIKROPODUZEĆA, MALIH I SREDNJIH PODUZEĆA KOJU JE DONIJELA KOMISIJA

Članak 1.

Poduzeće

Poduzeće je svaki subjekt koji se bavi gospodarskom djelatnošću, bez obzira na njegov pravni oblik. To uključuje, posebno, samozaposlene osobe i obiteljska poduzeća koja se bave obrtom ili drugim djelatnostima te partnerstva ili udruženja koja se redovno bave gospodarskom djelatnošću.

Članak 2.

Broj osoblja i financijski pragovi koji određuju kategorije poduzeća

1. Kategorija mikropoduzeća, malih i srednjih poduzeća (MSP-ova) sastoji se od poduzeća koja imaju manje od 250 zaposlenih i koja imaju godišnji promet koji ne prelazi 50 milijuna eura i/ili godišnju bilancu koja ne prelazi 43 milijuna eura.

2. Unutar kategorije MSP-ova, malo poduzeće definira se kao poduzeće koje ima manje od 50 zaposlenih, a čiji godišnji promet i/ili godišnja bilanca ne prelazi 10 milijuna eura.

3. Unutar kategorije MSP-ova, mikropoduzeće definira se kao poduzeće koje ima manje od 10 zaposlenih, a čiji godišnji promet i/ili godišnja bilanca ne prelazi 2 milijuna eura.

Članak 3.

Vrste poduzeća koje se uzimaju u obzir pri izračunu broja osoblja i financijskih iznosa

1. „Neovisno poduzeće" je svako poduzeće koje nije svrstano kao partnersko poduzeće u smislu stavka 2. ili kao povezano poduzeće u smislu stavka 3.

2. „Partnerska poduzeća" su sva poduzeća koja nisu svrstana kao povezana poduzeća u smislu stavka 3., a između kojih postoji sljedeća veza: poduzeće (uzvodno poduzeće) posjeduje, samostalno ili zajedno s jednim ili više povezanih poduzeća u smislu stavka 3., 25 % ili više kapitala ili glasačkih prava drugog poduzeća (nizvodno poduzeće).

Međutim, poduzeće se može svrstati u neovisna poduzeća, to jest u ona koja nemaju drugih partnerskih poduzeća, čak i ako su sljedeći ulagači dosegli ili premašili prag od 25 %, uz uvjet da ti ulagači, bilo samostalno ili zajednički, nisu u smislu stavka 3. povezani s predmetnim poduzećem:

(a) javna investicijska društva, društva rizičnog kapitala, pojedinci ili skupine pojedinaca s redovitom djelatnošću ulaganja rizičnog kapitala koji ulažu dionički kapital u poduzetnike koji nisu uvršteni na burzu (poslovni anđeli), uz uvjet da je ukupno ulaganje tih poslovnih anđela u istom poduzeću manje od 1 250 000 eura;

(b) sveučilišta ili neprofitni istraživački centri;

(c) institucionalni ulagači, uključujući fondove regionalnog razvoja;

(d) autonomne lokalne vlasti s godišnjim proračunom manjim od 10 milijuna eura i s manje od 5 000 stanovnika.

3. „Povezana poduzeća" su poduzeća među kojima postoji jedna od sljedećih veza:

(a) poduzeće ima većinu glasačkih prava dioničara ili članova u drugom poduzeću;

(b) poduzeće ima pravo imenovati ili smijeniti većinu članova upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela u drugom poduzeću;

(c) poduzeće ima pravo ostvarivati vladajući utjecaj na drugo poduzeće prema ugovoru sklopljenom s tim poduzećem ili prema odredbi njegova statuta ili društvenog ugovora;

(d) poduzetnik, koji je dioničar ili član u drugom poduzeću, sam kontrolira, prema dogovoru s drugim dioničarima ili članovima tog poduzeća, većinu glasačkih prava dioničara ili članova u tom poduzeću.

Postoji pretpostavka da vladajući utjecaj ne postoji ako se ulagači navedeni u drugom podstavku stavka 2. ne uključuju izravno ili neizravno u upravljanje predmetnim poduzećem, ne dovodeći u pitanje svoja prava u svojstvu dioničara.

Poduzeća koja su međusobno povezana preko jednog ili više drugih poduzeća, odnosno bilo kojeg ulagača iz stavka 2., na jedan od načina opisanih u prvom podstavku, također su povezana.

Poduzeća koja jednu od takvih povezanosti ostvaruju kroz fizičku osobu ili skupinu fizičkih osoba koje zajedno djeluju također su povezana poduzeća ako se bave svojom djelatnošću ili dijelom svoje djelatnosti na istom mjerodavnom tržištu ili susjednim tržištima.

„Susjednim tržištem" smatra se tržište proizvoda ili usluga izravno smješteno uzvodno ili nizvodno u odnosu na mjerodavno tržište.

4. Osim u slučajevima navedenima u stavku 2., drugom podstavku, poduzeće se ne može smatrati malim i srednjim poduzećem ako mu s 25 % ili više kapitala ili glasačkih prava izravno ili neizravno upravlja, zajedno ili samostalno, jedno ili više javnih tijela.

5. Poduzeća mogu dati izjavu o svojem statusu neovisnog poduzeća, partnerskog poduzeća ili povezanog poduzeća, uključujući podatke o pragovima navedenima u članku 2. Ta se izjava može dati čak i ako je kapital raspoređen na takav način da je nemoguće točno odrediti tko ga posjeduje, u kojem slučaju poduzeće može u dobroj vjeri izjaviti da je moguće legitimno pretpostaviti da jedno poduzeće ili više međusobno povezanih poduzeća ne posjeduje 25 % kapitala ili više. Takve se izjave daju ne dovodeći u pitanje provjere ili istrage predviđene nacionalnim pravilima ili pravilima Unije.

Članak 4.

Podaci koji se koriste za broj osoblja, financijske iznose i referentno razdoblje

1. Podaci koji se koriste za broj osoblja i financijske iznose su podaci koji se odnose na posljednje odobreno računovodstveno razdoblje, a izračunati su na godišnjoj razini. Uzimaju se u obzir od datuma zaključenja poslovnih knjiga. Iznos koji se koristi za iznos prometa računa se bez poreza na dodanu vrijednost (PDV) i ostalih neizravnih poreza.

2. Ako na datum zaključenja poslovnih knjiga, poduzeće ustanovi da je na godišnjoj razini premašilo ili palo ispod praga broja zaposlenih ili financijskih pragova utvrđenih u članku 2., to ne dovodi do gubitka ili stjecanja statusa srednjeg, malog ili mikro poduzeća, osim ako se ti pragovi premašuju tijekom dva uzastopna računovodstvena razdoblja.

3. U slučaju novoosnovanih poduzeća čija financijska izvješća još nisu odobrena, podaci koji se primjenjuju uzimaju se iz procjene u dobroj vjeri sastavljene tijekom financijske godine.

Članak 5.

Broj osoblja

Broj osoblja odgovara broju godišnjih jedinica rada, to jest broju osoba koje su bile zaposlene na puno radno vrijeme kod predmetnog poduzeća ili u njegovo ime, tijekom cijele promatrane referentne godine. Rad osoba koje nisu bile zaposlene cijelu godinu, rad onih koje su radile skraćeno radno vrijeme, bez obzira na trajanje, kao i sezonski rad, računaju se kao dijelovi godišnje jedinice rada. Osoblje se sastoji od:

(a) zaposlenih;

(b) osoba koje rade za podređeno poduzeće, a smatraju se zaposlenima prema nacionalnom pravu;

(c) vlasnika-upravitelja;

(d) partnera koji se bave redovitom djelatnošću u poduzeću i ostvaruju pogodnosti od njegovih financijskih koristi.

Pripravnici i studenti koji su uključeni u stručno usavršavanje s ugovorom o pripravništvu ili ugovorom o stručnom usavršavanju ne broje se kao osoblje. Ne računa se trajanje porodiljskog ili roditeljskog dopusta.

Članak 6.

Utvrđivanje podataka poduzeća

1. U slučaju neovisnih poduzeća, podaci, uključujući broj osoblja, određuju se isključivo na temelju financijskih izvješća tog poduzeća.

2. Podaci, uključujući broj osoblja, poduzeća koje ima partnerska poduzeća ili povezana poduzeća određuju se na temelju financijskih izvješća i ostalih podataka poduzeća odnosno, ako postoje, konsolidiranih financijskih izvještaja poduzeća ili konsolidiranih financijskih izvješća u koje je poduzeće uključeno kroz konsolidaciju.

Podacima spomenutim u prvom podstavku dodaju se podaci od svakog poduzeća koje je partner predmetnom poduzeću i koje se nalazi neposredno uzvodno ili nizvodno od njega. Zbrajanje je razmjerno postotnom udjelu u kapitalu ili glasačkim pravima (ovisno o tome što je veće). U slučaju unakrsnog vlasništva, primjenjuje se veći postotak.

Podacima iz prvog i drugog podstavka dodaje se 100 % podataka svakog poduzeća, koje je izravno ili neizravno povezano s predmetnim poduzećem, ako ti podaci već nisu uključeni kroz konsolidaciju financijskih izvješća.

3. Za primjenu stavka 2., podaci poduzeća koji su partneri predmetnog poduzeća dobivaju se iz njihovih financijskih izvješća i drugih njihovih podataka, i to konsolidiranih ako postoje. Njima se dodaje 100 % podataka poduzeća koja su povezana s tim partnerskim poduzećem, osim ako su podaci iz njihovih financijskih izvješća već uključeni kroz konsolidaciju.

Za primjenu istog stavka 2., podaci poduzeća koja su povezana s predmetnim poduzećem dobivaju se iz njihovih financijskih izvješća i njihovih drugih podataka, i to konsolidiranih ako postoje. Njima se dodaju, *pro rata*, podaci svih mogućih partnerskih poduzeća tog povezanog poduzeća, koji se nalaze neposredno uzvodno ili nizvodno od tog povezanog poduzeća, osim ako ti podaci već nisu uključeni u konsolidirana financijske izvješća s postotkom barem razmjernim postotku utvrđenom u drugom podstavku stavka 2.

4. Ako se u konsolidiranim financijskim izvješćima ne nalaze nikakvi podaci o osoblju za dano poduzeće, brojčani podaci o osoblju dobivaju se razmjernim zbrajanjem podataka njegovih partnerskih poduzeća i zbrajanjem podataka njegovih povezanih poduzeća.

GLAVA II.

OSTALE ODREDBE

Članak 7.

Statistika

Komisija poduzima potrebne mjere da bi predstavila statističke podatke koje izrađuje u skladu sa sljedećim razredima veličina poduzeća:

(a) 0 do 1 osobe;

(b) 2 do 9 osoba;

(c) 10 do 49 osoba;

(d) 50 do 249 osoba.

Članak 8.

Upućivanja

1. Svi propisi ili programi Zajednice koji se trebaju izmijeniti ili donijeti, a u kojima se pojavljuju izrazi „MSP”, „mikropoduzeće”, „malo poduzeće” ili „srednje poduzeće”, ili neki drugi sličan izraz trebali bi se pozivati na definiciju iz ove Preporuke.

2. Tijekom prijelaznog razdoblja, tekući programi Zajednice u kojima se primjenjuje definicija MSP-a iz Preporuke 96/280/EZ i dalje će se provoditi u korist poduzeća koja su smatrana MSP-ovima prilikom donošenja tih programa. Nepromijenjene ostaju i pravno obvezujuće obveze koje je Komisija preuzela na temelju tih programa.

Ne dovodeći u pitanje prvi podstavak, sve izmjene programa koje se odnose na definiciju MSP-a mogu se donijeti samo na način da se usvoji definicija iz ove Preporuke u skladu sa stavkom 1.

Članak 9.

Revizija

Na temelju ocjene primjene definicije iz ove Preporuke, koja će se sastaviti do 31. ožujka 2006. i uzimajući u obzir moguće izmjene članka 1. Direktive 83/349/EEZ o definiciji povezanih poduzeća u smislu te Direktive, Komisija će, ako je to potrebno, prilagoditi definiciju iz ove Preporuke, a posebno pragove za promet i bilancu kako bi u obzir uzela iskustvo i promijenjene gospodarske okolnosti u Zajednici.

Komunikacija Komisije

Obrazac izjave s podacima vezanim uz svrstavanje poduzeća u kategoriju mikropoduzeća, malih i srednjih poduzeća

(2003/C 118/03)

Cilj je ove Komunikacije promicati primjenu Preporuke Komisije 2003/361/EZ ([1]) o definiciji mikro, malih i srednjih poduzeća kojom se zamjenjuje Preporuka 96/280/EZ od 3. travnja 1996.

U Europskom gospodarskom prostoru djeluje oko 20 milijuna mikropoduzeća, malih i srednjih poduzeća. Ona su veliki izvor radnih mjesta i izazov za konkurentnost. O njihovoj sposobnosti da prepoznaju nove potrebe kako krajnjih potrošača tako i industrijskih subjekata, o njihovom potencijalu da apsorbiraju nove tehnologije te o njihovom doprinosu naukovanju, strukovnom osposobljavanju i lokalnom razvoju ovisi budući napredak u produktivnosti čitave Europske unije i njezina sposobnost da ostvari ciljeve utvrđene na Europskom vijeću u Lisabonu. Odgovornost lokalnih i nacionalnih uprava te uprava na razini Zajednice u osmišljavanju politika poduzeća koje uzimaju u obzir posebne potrebe i prednosti tih kategorija poduzeća stoga je pitanje od osobite važnosti.

Promicanje razvoja takvih politika glavni je cilj nove Preporuke Komisije o definiciji mikropoduzeća, malih i srednjih poduzeća. Preciznijom definicijom osigurat će se veća pravna sigurnost. S obzirom da je bolje prilagođena različitim podkategorijama mikropoduzeća, malih i srednjih poduzeća i da uzima u obzir različite vrste odnosa među poduzećima, njome će se promicati ulaganja i inovacije u MSP-ovima i potaknuti suradnja među poduzećima. Te bi se prednosti trebale postići dok se istovremeno sprječavaju poduzeća koja ne posjeduju osobine istinskih MSP-ova ili se suočavaju s potpuno različitim problemima od njihovih da nepravedno uživaju koristi od mjera usmjerenih na MSP-ove.

Ova je Preporuka bila predmetom iznimno opsežnih rasprava s poslovnim organizacijama, državama članicama i stručnjacima iz poduzeća u okviru Skupine za politiku poduzetništva ([2]). Preliminarni nacrt bio je osim toga predmetom dviju javnih rasprava putem interneta. Nakon više od godine dana rada, postignut je gotovo potpuni konsenzus unatoč raznovrsnim ciljevima koji su postavljeni.

Svi oni koji su sudjelovali u reviziji složili su se kako je važno da uz pojačanu pravnu sigurnost i bolje prepoznavanje gospodarske realnosti uslijede i napori uprava da pojednostave i ubrzaju administrativno rješavanje predmeta za koje je potreban status mikropoduzeća, malog ili srednjeg poduzeća. Ponuditi svakom poduzeću mogućnost da samo ispuni sažetu izjavu činilo se kao suvremena i praktična metoda. Ta bi se izjava, ako je potrebno, mogla ispuniti i elektronički, a mogla bi poslužiti i kao praktični priručnik za poduzeća.

Dokument koji je priložen ovoj Komunikaciji obrazac je za takvu izjavu. On ni na koji način nije obvezan u pogledu njegove uporabe ili sadržaja ni za poduzeća ni za uprave država članica, ali oblikovan je kao jedan od mogućih primjera. Takve izjave ne dovode u pitanje provjere ili istrage predviđene nacionalnim pravilima ili pravilima Zajednice.

Ako države članice koje primjenjuju definiciju MSP-ova žele ubrzati obradu upravnih predmeta, bilo bi, naravno, poželjno da se tom izjavom ne poveća ukupno administrativno opterećenje za poduzeća, nego da ona, kada god je to moguće, zamijeni ostale zahtjeve za podacima koji su ranije bili traženi. Isto bi ju tako bilo poželjno ugraditi u predmete vezane uz prijave za sudjelovanje u mjerama za koje je potreban status MSP-a.

([1]) SL L 124, 20.5.2003., str. …
([2]) Odluka Komisije 2000/690/EZ od 8. studenoga 2000. o osnivanju Skupine za politiku poduzetništva (SL L 285, 10.11.2000., str. 24).

Za tu se svrhu može upotrijebiti obrazac predložen u Prilogu. Može ga se i ispuniti, pojednostavniti ili prilagoditi kako bi se u obzir uzele osobitosti nacionalnih upravnih praksi. Kako bi se postigao najveći mogući učinak pojednostavljivanja, bilo bi, naravno, poželjno da se isti obrazac izjave koji utvrdi država članica koristi za sve upravne svrhe u toj državi članici za koje je potreban status MSP-a.

Kako je cilj Preporuke osigurati zajednički referentni okvir za definiciju MSP-a, ne bi, naravno, bilo u skladu s tim ciljem ako bi uporaba takvog obrasca izjave dovela do različitih tumačenja te definicije. Stoga treba imati u vidu činjenicu da svi drugi obrasci izjave koji imaju istu svrhu moraju uzeti u obzir sve odredbe teksta Preporuke kako bi se utvrdio status poduzeća podnositelja zahtjeva kao mikropoduzeća, malog ili srednjeg poduzeća u smislu ove Preporuke. Tekst preporuke, a ne tekst izjave, je taj u kojem se utvrđuju uvjeti za stjecanje statusa MSP-a.

U tom smislu, mora se naglasiti da se predloženi obrazac izjave poziva na Sedmu Direktivu Vijeća 83/349/EEZ o konsolidiranim financijskim izvješćima. Poduzeća koja ispunjavaju jedan od uvjeta utvrđenih u članku 1. te Direktive u biti su povezana u smislu članka 3. stavka 3. definicije MSP-a, uzimajući u obzir prirodu tih uvjeta. Za poduzeća koja moraju sastaviti konsolidirana financijska izvješća u skladu s tom Direktivom Vijeća stoga je praktično da odmah znaju da su i povezana u smislu definicije MSP-a. U slučaju kasnije izmjene te Direktive uslijed čega bi došlo do razlika između dvije definicije, obrazac izjave morao bi se prilagoditi na odgovarajući način kako bi se u obzir uzela ta izmjena.

S obzirom na vremenske rokove za stupanje na snagu takvih mogućih izmjena, ta bi se prilagodba vjerojatno mogla dogoditi istovremeno s mogućim budućim izmjenama Preporuke o definiciji mikropoduzeća, malih i srednjih poduzeća u skladu s člankom 9. njezinoga Priloga.

OBRAZAC IZJAVE

PODACI POTREBNI ZA STJECANJE STATUSA MSP-a

Podaci o identitetu poduzeća koje podnosi zahtjev

Ime ili poslovno ime: .....

Adresa (registriranog ureda): .....

Registarski broj/PDV broj ([1]): .....

Imena i titule upravitelja poduzeća ([2]): .....

Vrsta poduzeća (vidi objašnjenje)

Kvačicom označiti koji slučaj/slučajevi se odnosi/odnose na poduzeće podnositelja zahtjeva:

☐ Neovisno poduzeće

☐ Partnersko poduzeće

☐ Povezano poduzeće

U ovom slučaju podaci koji se unose u polje u nastavku proizlaze samo iz financijskih izvješća poduzeća podnositelja zahtjeva. Ispuniti samo izjavu, ne i Prilog.

Ispuniti i priložiti Prilog (i sve dodatne listove), potom ispuniti izjavu prenošenjem rezultata izračuna u polje u nastavku.

Podaci za određivanje kategorije poduzeća

Izračunato u skladu s člankom 6. Priloga Preporuci Komisije C 2003/361/EZ o definiciji mikro, malih i srednjih poduzeća.

Referentno razdoblje (*):

Broj osoblja (godišnja jedinica rada)	Godišnji promet (**)	Bilanca (**)

(*) Svi podaci moraju se odnositi na posljednje odobreno računovodstveno razdoblje i biti izračunati na godišnjoj razini. U slučaju novoosnovanih poduzeća čija financijska izvješća još nisu odobrena, podaci koji se primjenjuju uzimaju se iz pouzdane procjene sastavljene tijekom financijske godine.
(**) 1 000 EUR.

Važno: U usporedbi s prethodnim računovodstvenim razdobljem došlo je do promjene vezano uz podatke uslijed koje bi moglo doći do promjene kategorije poduzeća podnositelja zahtjeva (mikropoduzeće, malo, srednje ili veliko poduzeće)

☐ **Ne**

☐ **Da** (u tom slučaju ispuniti i priložiti izjavu koja se odnosi na prethodno računovodstveno razdoblje ([3]))

Potpis:

Ime i funkcija potpisnika koji je ovlašten da predstavlja poduzeće: .....

.....

Svojim potpisom potvrđujemo da su svi navodi u ovoj izjavi i njezinim prilozima točni i istiniti.

Sastavljeno u .....

Potpis:

([1]) To utvrđuje država članica u skladu sa svojim potrebama.
([2]) Predsjedatelj (glavni izvršni direktor), generalni direktor ili slično.
([3]) Definicija, članak 4. stavak 2. Priloga Preporuci Komisije 2003/361/EZ.

OBJAŠNJENJE

O VRSTAMA PODUZEĆA KOJE SE UZIMAJU U OBZIR ZA IZRAČUN BROJA OSOBLJA I FINANCIJSKIH IZNOSA

I. VRSTE PODUZEĆA

Definicijom MSP-a [1] razlikuju se tri vrste poduzeća prema njihovoj vezi s ostalim poduzećima u smislu postotnog udjela u kapitalu ili glasačkih prava ili prava da ostvare vladajući utjecaj [2].

Prva vrsta: neovisno poduzeće

To je daleko najčešća vrsta poduzeća. Odnosi se na svako poduzeće koje nije svrstano u jedno od dvije preostale vrste poduzeća (partnersko ili povezano).

Poduzeće podnositelj zahtjeva neovisno je ako:

— nema 25 % [3] ili više kapitala drugog poduzeća,

— i ako 25 % [3] ili više poduzeća nije u vlasništvu drugog poduzeća ili javnog tijela ili u zajedničkom vlasništvu nekoliko povezanih poduzeća ili javnih tijela, osim nekih iznimaka [4],

— i ako ne sastavlja konsolidirana financijska izvješća i nije uključeno u financijska izvješća poduzeća koje sastavlja konsolidirana financijska izvješća i stoga nije povezano poduzeće [5].

Druga vrsta: partnersko poduzeće

Ova vrsta predstavlja situaciju poduzeća koje ulazi u opsežno financijsko partnerstvo s drugim poduzećima pri čemu jedno poduzeće ne ostvaruje stvarni izravni ili neizravni vladajući utjecaj nad drugim poduzećem. Partneri su poduzeća koja nisu neovisna, ali nisu ni povezana jedno s drugim.

Poduzeće podnositelj zahtjeva partner je u drugom poduzeću ako:

— ima 25 % [3] ili više, ali manje od 50 % [3] kapitala drugog poduzeća,

— ili drugo poduzeće ima više od 25 % [3], ali manje od 50 % [3] kapitala u poduzeću podnositelju zahtjeva,

— i ako poduzeće podnositelj zahtjeva ne sastavlja konsolidirana financijska izvješća koja konsolidacijom uključuju i druga poduzeća te ako konsolidacijom nije uključeno u financijska izvješća drugog poduzeća ili poduzeća koje je povezano s njim [5].

Treća vrsta: povezano poduzeće

Ova vrsta odgovara ekonomskoj situaciji poduzeća koja čine skupinu poduzeća uslijed izravne ili neizravne kontrole većine kapitala ili glasačkih prava (uključujući kontrolu prema sklopljenim ugovorima ili, u određenim slučajevima, kontrolu koju ostvaruju fizičke osobe kao dioničari) ili uslijed sposobnosti da ostvaruju vladajući utjecaj nad nekim poduzećem. Takvi su slučajevi stoga rjeđi od prethodne dvije vrste.

Kako bi izbjegle poteškoće za poduzeća u pogledu tumačenja, Komisija je definirala ovu vrstu poduzeća tako da je preuzela uvjete – kada god odgovaraju svrhama Definicije – utvrđene u članku 1. Direktive Vijeća 83/349/EEZ o konsolidiranim financijskim izvješćima [6] koji se primjenjuju dugi niz godina.

Poduzeće tako u načelu odmah zna da je povezano, s obzirom da je u skladu s Direktivom obvezno sastaviti konsolidirana financijska izvješća ili je konsolidacijom uključeno u financijska izvješća poduzeća koje je obvezno sastaviti takva konsolidirana financijska izvješća.

Jedina dva slučaja. koja međutim i nisu vrlo česta, u kojima se poduzeće može smatrati povezanim iako nije obvezno sastaviti konsolidirana financijska izvješća, opisana su u prve dvije alineje bilješke 5. ovog objašnjenja. U tim slučajevima, poduzeće bi trebalo provjeriti ispunjava li jedan od uvjeta utvrđenih u članku 3. stavku 3. Definicije.

II. BROJ OSOBLJA I GODIŠNJE JEDINICE RADA ([7])

Broj osoblja poduzeća odgovara broju godišnjih jedinica rada

Tko je uključen u broj osoblja?

— Zaposleni u poduzeću podnositelju zahtjeva,

— osobe koje rade za podređeno poduzeće, a smatraju se zaposlenima prema nacionalnom pravu,

— vlasnici-upravitelji,

— partneri koji se bave redovitom djelatnošću u poduzeću i ostvaruju pogodnosti od njegovih financijskih koristi.

Pripravnici ili studenti koji su uključeni u stručno usavršavanje s ugovorom o pripravništvu ili ugovorom o stručnom usavršavanju ne broje se kao osoblje.

Kako se računa broj osoblja?

Jedna godišnja jedinica rada odgovara jednoj osobi koja je bila zaposlena na puno radno vrijeme kod predmetnog poduzeća ili u njegovo ime, tijekom cijele referentne godine Broj osoblja izražava se u godišnjim jedinicama rada.

Rad osoba koje nisu bile zaposlene cijelu godinu, rad onih koje su radile skraćeno radno vrijeme, bez obzira na trajanje, kao i sezonski rad, računaju se kao dijelovi godišnje jedinice rada.

Ne računa se trajanje porodiljskog ili roditeljskog dopusta.

([1]) Dalje u tekstu izraz „Definicija" odnosi se na Prilog Preporuci Komisije 2003/361/EZ o definiciji mikropoduzeća, malih i srednjih poduzeća.

([2]) Definicija, članak 3.

([3]) U smislu udjela u kapitalu ili glasačkim pravima, ovisno o tome što je veće. Tom bi se postotku trebao dodati kapital u tom istom poduzeću svakog poduzeća koje je povezano s dioničarskim društvom (Definicija, članak 3. stavak 2.).

([4]) Poduzeće se može i dalje smatrati neovisnim poduzećem ako su sljedeće kategorije ulagača dosegle ili premašile prag od 25 %, (pod uvjetom da ti ulagači nisu povezani s poduzećem podnositeljem zahtjeva):

(a) javna investicijska društva, društva rizičnog kapitala, pojedinci ili skupine pojedinaca s redovitom djelatnošću ulaganja rizičnog kapitala koji ulažu dionički kapital u poduzetnike koji nisu uvršteni na burzu (poslovni anđeli), uz uvjet da je ukupno ulaganje tih poslovnih anđela u istom poduzeću manje od 1 250 000 eura;

(b) sveučilišta ili neprofitni istraživački centri;

(c) institucionalni ulagači, uključujući fondove regionalnog razvoja. (Definicija, članak 3. stavak 2. drugi podstavak).

([5]) — Ako je registrirani ured poduzeća smješten u državi članici koja je predvidjela izuzeće od zahtjeva da se sastavljaju takva financijska izvješća u skladu sa Sedmom Direktivom Vijeća 83/349/EEZ od 13. lipnja 1983. na temelju članka 54. stavka 3. točke (g) Ugovora o konsolidiranim financijskim izvješćima, poduzeća bi ipak trebala posebno provjeriti da ne ispunjavaju jedan od uvjeta utvrđenih u članku 3. stavku 3. Definicije.

— Postoje također neki vrlo rijetki slučajevi u kojima se poduzeće može smatrati povezanim poduzećem drugog poduzeća preko osobe ili skupine fizičkih osoba koje djeluju zajedno (Definicija, članak 3. stavak 3.)

— Nasuprot tome, postoji vrlo mali broj slučajeva poduzeća koja sastavljaju konsolidirana financijska izvješća, iako to nisu obvezna činiti u skladu sa Sedmom Direktivom. U tom slučaju, poduzeće nije nužno povezano i može se smatrati samo partnerom.

Da bi se utvrdilo je li poduzeće povezano ili ne, u svakoj od tri navedene situacije trebalo bi se provjeriti ispunjava li poduzeće jedan od uvjeta utvrđenih u članku 3. stavku 3. Definicije ili ne, ovisno o slučaju, preko fizičke osobe ili skupine fizičkih osoba koje djeluju zajedno.

([6]) Sedma Direktiva Vijeća 83/349/EEZ od 13. lipnja 1983. na temelju članka 54. stavka 3. točke (g) Ugovora o konsolidiranim financijskim izvješćima (SL L 193, 18.7.1983., str. 1.), kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2001/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 283, 27.10.2001., str. 28.).

([7]) Definicija, članak 5.

PRILOG IZJAVI

IZRAČUN ZA PARTNERSKO ILI POVEZANO PODUZEĆE

Ako je potrebno, priložiti priloge

— Prilog A ako je poduzeće podnositelj zahtjeva partnersko poduzeće (i dodatne listove, ako je primjenjivo)

— Prilog B ako je poduzeće podnositelj zahtjeva povezano poduzeće (i dodatne listove, ako je primjenjivo)

Izračun podataka za partnersko i povezano poduzeće ([1]) (vidi objašnjenje)

Referentno razdoblje ([2]):

	Broj osoblja (godišnja jedinica rada)	Godišnji promet (*)	Bilanca (*)
1. Podaci ([2]) o poduzeću podnositelju zahtjeva ili konsolidiranim financijskim izvješćima (preuzeti podatke iz tablice B (1) iz Priloga B ([3]))			
2. Razmjerno zbrojeni podaci ([2]) svih (eventualnih) partnerskih poduzeća (preuzeti podatke iz tablice A iz Priloga A)			
3. Zbrojeni podaci ([2]) svih (eventualnih) povezanih poduzeća – ako konsolidacijom nisu uključeni u prvi redak (preuzeti podatke iz tablice B(2) iz priloga B)			
Ukupno			

(*) 1 000 EUR.

([1]) Definicija. članak 6. stavci 2. i 3.

([2]) Svi podaci moraju se odnositi na posljednje odobreno računovodstveno razdoblje i biti izračunati na godišnjoj razini. U slučaju novoosnovanih poduzeća čija financijska izvješća još nisu odobrena, podaci koji se primjenjuju uzimaju se iz pouzdane procjene sastavljene tijekom financijske godine (Definicija, članak 4.).

([3]) Podaci poduzeća, uključujući broj osoblja, određuju se na temelju financijskih izvješća i ostalih podataka poduzeća odnosno, ako postoje, konsolidiranih financijskih izvještaja poduzeća ili konsolidiranih financijskih izvješća u koje je poduzeće uključeno kroz konsolidaciju.

Podaci koji se unose u redak „Ukupno" u gornjoj tablici trebali bi se unijeti u polje „Podaci za određivanje kategorije poduzeća" u izjavi.

PRILOG A

Partnerska poduzeća

Za svako poduzeće za koje je ispunjen „partnerski list" (jedan list za svako partnersko poduzeće poduzeća podnositelja zahtjeva i za sva eventualna partnerska poduzeća eventualnog povezanog poduzeća, čiji podaci još nisu uključeni u konsolidirana financijska izvješća tog povezanog poduzeća ([1])), podaci iz predmetne „partnerske tablice" trebali bi se unijeti u zajedničku tablicu u nastavku:

Tablica A

Partnersko poduzeće (ime /identifikacija)	Broj osoblja (godišnja jedinica rada)	Godišnji promet (*)	Bilanca (*)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Ukupno			

(*) 1 000 EUR.

(priložiti listove ili proširiti ovu tablicu, ako je potrebno)

Podsjetnik: ti su podaci rezultat razmjerng izračuna na „partnerskom listu" za svako izravno ili neizravno partnersko poduzeće.

Podaci koji se unose u redak „Ukupno" u gornjoj tablici trebali bi se unijeti u redak 2 (vezan uz partnerska poduzeća) tablice u Prilogu izjavi.

([1]) Ako su podaci poduzeća uključeni u konsolidirana financijska izvješća u manjem omjeru od onog utvrđenog člankom 6. stavkom 2. trebao bi se primjenjivati postotak u skladu s tim člankom (Definicija, članak 6. stavak 3. drugi podstavak).

PARTNERSKI LIST

1. **Precizna identifikacija partnerskog poduzeća**

Ime ili poslovno ime: .....

Adresa (registriranog ureda): .....

Registarski broj/PDV broj ([1]): .....

Imena i titule upravitelja poduzeća ([2]): .....

2. **Bruto podaci vezani uz partnerska poduzeća**

Referentno razdoblje:

	Broj osoblja (godišnja jedinica rada)	Godišnji promet (*)	Bilanca (*)
Neobrađeni podaci			

(*) 1 000 EUR.

Podsjetnik: Ti su bruto podaci dobiveni iz financijskih izvješća i drugih podataka partnerskog poduzeća, i to konsolidiranih ako postoje. Njima se dodaje 100 % podataka poduzeća koja su povezana s tim partnerskim poduzećem, osim ako su podaci iz financijskih izvješća tih povezanih poduzeća već uključeni kroz konsolidaciju u financijska izvješća partnerskog poduzeća ([3]). Ako je potrebno, za poduzeća koja još nisu uključena u financijska izvješća kroz konsolidaciju, dodati list „povezano poduzeće".

3. **Razmjerni izračun**

a) Točno navedite koliki je udio ([4]) poduzeća koje sastavlja izjavu (ili povezanog poduzeća preko kojeg je ostvarena veza s partnerskim poduzećem) u partnerskom poduzeću na koje se odnosi ovaj list:

.....

.....

Navedite i udio partnerskog poduzeća na koje se odnosi ovaj list u poduzeću koje sastavlja izjavu (ili u povezanom poduzeću):

.....

.....

b) Veći od ova dva postotka udjela trebalo bi primijeniti na bruto podatke unesene u prethodnu tablicu. Rezultate tog razmjernog izračuna trebalo bi unijeti u sljedeću tablicu:

Tablica „Partnersko poduzeće"

Postotak: …	Broj osoblja (godišnja jedinica rada)	Godišnji promet (*)	Bilanca (*)
Razmjerni rezultati			

(*) 1 000 EUR.

Ti bi se podaci trebali unijeti u tablicu A u Prilogu A.

([1]) To utvrđuje država članica u skladu sa svojim potrebama.
([2]) Predsjedatelj (glavni izvršni direktor), generalni direktor ili slično.
([3]) Definicija, članak 6. stavak 3. prvi podstavak.
([4]) U smislu udjela u kapitalu ili glasačkim pravima, ovisno o tome što je veće. Tom kapitalu trebalo bi dodati kapital svakog povezanog poduzeća u istom poduzeću (Definicija, članak 3. stavak 2. prvi podstavak).

PRILOG B

Povezana poduzeća

A) **Koji se slučaj odnosi na poduzeće podnositelja zahtjeva:**

☐ **Slučaj 1:** Poduzeće podnositelj zahtjeva sastavlja konsolidirana financijska izvješća ili je uključeno u konsolidirana financijska izvješća drugog poduzeća. (Tablica B(l))

☐ **Slučaj 2:** Poduzeće podnositelj zahtjeva ili jedno ili više povezanih poduzeća ne sastavljaju konsolidirana financijska izvješća ili nisu uključeni u konsolidirana financijska izvješća. (Tablica B(2)).

Važna napomena: Podaci poduzeća koja su povezana s poduzećem podnositeljem zahtjeva dobivaju se iz njihovih financijskih izvješća i njihovih drugih podataka, i to konsolidiranih ako postoje. Njima se dodaju, pro rata, podaci svih mogućih partnerskih poduzeća tog povezanog poduzeća, koji se nalaze neposredno uzvodno ili nizvodno od tog povezanog poduzeća, osim ako ti podaci već nisu uključeni kroz konsolidaciju ([1]).

B. **Metode izračuna za svaki slučaj:**

U slučaju 1: konsolidirana financijska izvješća služe kao temelj za izračun. Ispuniti tablicu B(1) u nastavku.

Tablica B(l)

	Broj osoblja (godišnja jedinica rada) (*)	Godišnji promet (**)	Bilanca (**)
Ukupno			

(*) Ako se u konsolidiranim financijskim izvješćima ne nalaze nikakvi podaci o osoblju, brojčani podaci o osoblju dobivaju se zbrajanjem podataka poduzeća s kojima je predmetno poduzeće povezano.
(**) 1 000 EUR.

Podaci koji se unose u redak „Ukupno" u gornjoj tablici trebali bi se unijeti u redak 1 tablice u Prilogu izjavi.

Identifikacija poduzeća uključenih kroz konsolidaciju			
Povezano poduzeće (ime/identifikacija)	Adresa (registriranog ureda)	Registarski broj/PDV broj (*)	Imena i titule upravitelja poduzeća) (**)
A.			
B.			
C.			
D.			
E.			

(*) To utvrđuje država članica u skladu sa svojim potrebama.
(**) Predsjedatelj (glavni izvršni direktor), generalni direktor ili slično.

Važno: Partnerska poduzeća takvog povezanog poduzeća koja još nisu uključena konsolidacijom tretiraju se kao izravni partneri poduzeća podnositelja zahtjeva. Njihovi podaci i „partnerski list" trebali bi se stoga dodati u Prilog A.

U slučaju 2: za svako povezano poduzeće (uključujući veze preko drugih povezanih poduzeća), ispuniti list „povezana poduzeća" i jednostavno zbrojiti financijska izvješća svih povezanih poduzeća ispunjavanjem tablice B (2) u nastavku.

([1]) Definicija, članak 6. stavak 3. drugi podstavak.

Tablica B(2)

Poduzeće br.:	Broj osoblja (godišnja jedinica rada)	Godišnji promet (**)	Bilanca (**)
1. (*)			
2. (*)			
3. (*)			
4. (*)			
5. (*)			
Ukupno			

(*) priložiti jedan list „povezano poduzeće" po poduzeću.
(**) 1 000 EUR.

Podaci koji se unose u redak „Ukupno" u gornjoj tablici trebali bi se unijeti u redak 3 (vezan uz partnerska poduzeća) tablice u Prilogu izjavi.

LIST „POVEZANO PODUZEĆE"

(samo za povezana poduzeća koja konsolidacijom nisu uključena u tablicu B)

1. **Precizna identifikacija poduzeća**

Ime ili poslovno ime: .....

Adresa (registriranog ureda): .....

Registarski broj/PDV broj ([1]) .....

Imena i titule upravitelja poduzeća ([2]): .....

2. **Podaci o poduzeću**

Referentno razdoblje:

	Broj osoblja (godišnja jedinica rada)	Godišnji promet (*)	Bilanca (*)
Ukupno			

(*) 1 000 EUR

Ti bi se podaci trebali unijeti u tablicu B(2) u Prilogu B.

Važno: Podaci poduzeća koja su povezana s poduzećem podnositeljem zahtjeva dobivaju se iz njihovih financijskih izvješća i njihovih drugih podataka, i to konsolidiranih ako postoje. Njima se dodaju, pro rata, podaci svih mogućih partnerskih poduzeća tog povezanog poduzeća, koji se nalaze neposredno uzvodno ili nizvodno od tog povezanog poduzeća, osim ako ti podaci već nisu uključeni kroz konsolidaciju ([3]).

Takva partnerska poduzeća tretiraju se kao izravna partnerska poduzeća poduzeća podnositelja zahtjeva. Njihovi podaci i „partnerski list" moraju se stoga dodati u Prilog A.

([1]) To utvrđuje država članica u skladu sa svojim potrebama.

([2]) Predsjedatelj (glavni izvršni direktor), generalni direktor ili slično.

([3]) Ako su podaci poduzeća uključeni u konsolidirana financijska izvješća u manjem omjeru od onog utvrđenog člankom 6. stavkom 2. trebao bi se primjenjivati postotak u skladu s tim člankom (Definicija, članak 6. stavak 3. drugi podstavak).

KAKO DOĆI DO PUBLIKACIJA EU-a

Besplatne publikacije:

- jedan primjerak:
  u knjižari EU-a (https://bookshop.europa.eu/hr/home/);
- više od jednog primjerka ili plakati/zemljovidi:
  u predstavništvima Europske unije (http://ec.europa.eu/represent_en.htm),
  pri delegacijama u zemljama koje nisu članice EU-a
  (http://eeas.europa.eu/delegations/index_hr.htm),
  kontaktiranjem službe Europe Direct (http://europa.eu/contact/index_hr.htm)
  ili pozivanjem broja 00 800 6 7 8 9 10 11 (besplatni poziv iz EU-a) (*).

  (*) Informacije su besplatne, kao i većina poziva (premda neke mreže, javne govornice ili hoteli mogu naplaćivati pozive).

Publikacije koje se plaćaju:

- u knjižari EU-a (https://bookshop.europa.eu/hr/home/).

ET-01-15-040-HR-N

Ured za publikacije